

ek

elvé vette a diákleány

6. A Brasov felől az ma délben befutó gyors- at egy Tiberia Sárbusle- leány. Mivel azonban a t, a mozdony hólapátja időbirta a sínokról. A rülésekkel szállították el nem volt hajlandó nyi- megválni az életől.

merülnek fel, úgy március 11 között kivégzik

5. (Radór.) Hoffmann este kijelentette, hogy székének elhalasztását szabad úgy tekinteni, gyermek elrablójának válnak. A nedőrséget széklet lefolytatásával, a fel mentőadatok, március 16 és végzik. A vizsgálat utáni is eltarthat.

elmozdították a bírót, aki ügyben a részt vevette

Uj Kelet tud.) Az igaz- ma határozata érke- énysszékhez, melynek ér- vizsgálóbíró elmozdítják törvényszék III-ik szek- áncsábi bíró minőségben. bíró helyébe Emil Bre- e. Barbateni személye a Clujon, miután ő volt Burica gyilkossági ügy e. Ez az ügy — mint gy port vert fel Clujon szertériumban állítólag töltötték a vizsgáló- kében.

püspök a dán zmus ellen

5. Sceland kopenhá- enhága egyetem teo- takozó nyilatkozatot nemzeti szocialista gramponjtai ellen. A nytelennek és Krisz- a fajelméletet. „Aki vallja, az nem te- bertársai között — arra való tekin- milyen vallásu, nem- azásu.“ (A legutolsó zások során másfél- 16 ember szavazott a sta párt. Ezek fő- határról rekrutáló- óben válságosra for- sa. Szalonnát és va- többé külföldre olyan eddig. Ezért vetették a párt felé.)

és Lapkiadó R. T. yda Baron L. Pop 10. szám: 8-61.

ROMANIA
Közvetítő
No. 7
Közvetítő
Kiadóhiv-
Ciu. sz.
10. Tel.
Érvényes
Árva 600.
Éldire: Ha
félóra 12.
déséek díjs
KELET" az
óság egyeti
Cikkeitnek ntál
és megjelölés

Dr. Ranasetter Robert
Budapest
Diszter 2 I.e

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Börzse- és
leveleket nem
fogadunk el.

Ára 5 lej

Kéziratok
megőrzését és visszaküldését
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: János
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Cobalcescu 52

Szombat, 1936. február 8.

5696. EV. SEVAT 15
XIX. EVF. 31 SZAM

Jobb későn, mint soha

A párizsi tárgyalások beláthatatlan jelen- ségeu celkitűzései közül máris egy olyan realitás emelkedik ki, amely Közép- és kelet-Európa jövőjére döntő kihatással lehet.

Ausztria új orientáció útjára lépett s ez az új orientáció nemcsak a kisanant kül- politikai súlyát növeli meg, hanem lényeges kihatással lesz az európai béke so.sára is.

A Habsburg-restauráció nyugtalanító kér- dése — a párizsi tárgyalások eredményeké- pen — úgy látszik lekerül a napirendről s ezzel a dunai államok közeledése útjából el- hárul a legerősebb akadály.

Ausztria közeledése a kisananthoz egyben azt is jelenti, hogy a kis köztársaság feladja eddigi tragikus, mondhatni: szerencsétlen orientációját az olasz fasizmus felé, amely tulajdonképpen belső tragédiájának és kon- szolidáltságának is egyik főokozója volt.

Tudvalevő ugyanis, hogy az 1933 éve febr- uári lázadást, a szociáldemokraták felkelé- sének leveretését Mussolini közvetlen be- folyása idézte elő s ennek a lázadásnak a leveretése nyitotta meg az utat a nemzeti szocialisták ausztriai térhódításához.

Ha ebben az időpontban Ausztria politiku- sai a maihoz hasonló felismerésekhöz jut- tak volna el, úgy ez a véres belső meg- hasonlítás elmaradhatott volna s ma talán Ausztriában már irmagja se volna a náci- zmusnak, hanem a dunai konföderáció, he- lyesebben: a dunai országok gazdasági és politikai együttműködése már régen meg- valósulhatott volna.

Kétségtelen, hogy Ausztriának az olasz fasizmustól, vagy ami ezzel egyenlő: egy békebonó rezsimtől való eltávolodása későn, majdnem tragikusan későn következett be. Ha annak idején Dollfussék providenciál- sáiban itélik meg az eu ópai erőviszonyokat, akkor még a demokratikus Ausztria idejében a kisananthoz közeledtek volna és nem a fasizma Olaszországhoz kötődtek volna a ki- csiny Ausztria dűcögő szekerét. Az osztrák munkásság és az osztrák parasztság érde- kei már akkor sem voltak azonosak a fa- szizma Olaszország édekeivel s ha Dollfussék nem rombolják szét a demokratikus Ausz- tria alkotmányát, úgy Ausztria független- ségét is tökéletesen biztosíthatták volna.

Mindenek rekriminációk ellenére is azon- ban örülnünk kell Ausztria új orientálódásá- nak, amely az európai béke megszerzésé- nek egyik jelentős etapja s bá milyen későn jön, mégis jelentős eredményt jelent.

Mert jobb későn, mint soha.

Három év mélele

A negyedik esztendőben jár immár Hitler Adolf német birodalma. Január harmincadí- kán múlt három esztendeje, hogy a Hinden- burg környezetéhez tartozó nacionalista kör- kök rábuktak a birodalmi elnököt a hatalom Hitlernek való átadására. Az elgondolás az volt, hogy ilyen módon könnyű lesz a mo- narchisták dolga a császárság restaurációja felé.

De most ez történt. Hanem az, hogy a ná- ciék ékes partizánjai német alapaossággal és teuton kíméletlenséggel beszerverték magu- kat a kámbuközök huszofazekak mellé, akik fölött a ragadozók kegyetlenségével örköd- tek. Ha történetesen restaurálják a császár- ságot, sok helyütt irmagja nem maradt volna a nácioknak, akik nemzeti szocialisták- nak vallják magukat, de sem a nemzet érde- kében nem dolgoznak, sem szociális érzékük- ről nem tesznek tanubizonyságot.

Egy pártnak nemcsak a program a lénye- ge, hanem aza az emberanyag is amely meg- tölti a párt kereteit. Az emberanyag mu- tatja, vajjon a párt alkalmas-e a pogram végrehajtására.

Három esztendő múlt el és bebizonyoso- dott, hogy a náci pártja ké tékony volt nemzeti és szociális szempontból egyaránt. Sem az ipari, sem a kereskedelmi, sem a mezőgazdasági konjunkturát nem tudták fel- énlékíteni, az exportot válságos módon tönkretették, devizájuk nincs. Nem hozhat- nak be Németországba sem élelmiszert, sem takarmányt, sem nyersanyagot. Valami csod- ára várnak, hogy a piacnak termelt fölös készítsa ut a külföldi rendes áron megvásárolja. E csodavárás alatt a német nép éhezik. A vaj tündezeben, pótszerek kerültek megint

Maniu politikai taktikájának el- fogadását fogja kérni a párt- vezetőség ülésén

Mihalache pártja kormányzási programját készíti máris elő. A király hazaérkezése után a minisztereinek Párizsba utazik

Bucuresti, február 7. A nacional caran- istapárt központjában élénk tevékenység észlelhető. Mihalache tegnap több politikai jellegű megbeszélést folytatott, amelyek- nek eredményeként elhatározták, hogy a pártelnök nem látogatja meg a mehedinti kerületet,

hanem a kormányzási program elő- készítő munkáit fogja folytatni.

Lupu dr. a mehedinti képviselőjelölt most hosszabb tartózkodásra megy le a kerület- be, hogy a választási propagandát szemé- lyesen irányítsa.

A párt végrehajtóbizottsága hétfőn Mi- halache lakásán ülészik, Madgearu vasár- nap érkezik haza Bécsből, hogy a nagyfon- tosságu ülésen résztvehessen.

Mniu döntő rohamra készül

Élénk érdeklődés közepette folytak a megbeszélések a Maniu-csoport magatar- tásáról is. A devai nagygyűlés elhalasztása mutatja, hogy az erdélyi párttagozat és a központ között a nézeteltérés milyen je- lentőségű. Beavatott körök szerint Maniu február 22-én fogja a végrehajtóbizottság ülésén beszédét megtartani. A volt minis- terelnök állítólag arra fogja kérni a párt- tot, ismerje be, hogy Mihalache taktikája csődöt mondott és az ő politikáját kell el fogadni.

Hodzsa Milán párizsi nyilatkozatában a dunai államok közeledésének közeli meg- valósulását jelentette be

Starhemberg herceg nyilatkozata a Petit Parisienben. Flandin külügyminiszter beszámol a párizsi diplomáciai tárgyalásokról

Párizs, február 7. (Radór.) A Petit Pari- sien közli Starhemberg herceg nyilatkozatát. — Meg vagyok győződve — mondotta az al- kancellár — hogy a párizsi tárgyalások ki- mélyítették a Franciaország és Ausztria közti tradicionális barátságot. A mi külpolitikánk egyenes vonalat követ. Végso célja a rend- fen artása és a közepEurópai béke konszoli- dálása az összes érdekeltek közreműködésé- vel, mindegyik állam függetlensége és tekin- telye fenntartására.

Párizs, február 7. Hodzsa Milán, csehszlo- vák külügyminiszter tegnap Párizsba érke- zett. A párizsi diplomáciai tárgyalásokkal kapcsolatban a csehszlovák miniszterelnök látogatásának nagy jelentőséget tulajdoni- tanak.

A Petit Parisien interjú közöl Hodzsa Milán miniszterelnöktől, annak párizsi útja alkalmából:

— Mindig híve voltam az összes közép-

A párt vezetősége minden erejével azon van, hogy a konfliktus ne érettebbe hatá- sít a hunedoaramegyei választási kam- pányban. Az erdélyi pártvezetőség elnöke Popovici Mihály személyesen utazott le a megyébe és ma érkezett meg Orastiera. Vasárnap a megye egész területén számos népgyűlést tartanak. Az erdélyi pártveze- tőség több más vezetője is leutazott Popo- vicivel Hunedoaraba.

Mi lesz Őfelsége hazaérke- zése után

Bucuresti, február 7. A Curentul érte- sülése szerint az uralkodó hazaérkezése után a kormány minisztertanácsot fog tar- tani, majd ő szehívják a legfelsőbb nem- zetvédelmi tanácsot is. A nagyfontosságú tárgyalások után Tatarescu miniszterelnök Párizsba fog utazni a hadianyag-beszerzé- si tárgyalások befejezésére. A francia fő- városban Titulescu már várna a miniszter- elnököt, akinek távollétében a miniszter- elnöki teendőket dr. Anghelescu közokta- tásügyi miniszter fogja ellátni.

A miniszterelnök ma a köztisztviselők küldöttségét fogadta, akik Stancu Bradis- teanuval az élükön a miniszteriumok át- szervezésével kapcsolatos panaszait tár- ták fel. Tatarescu ígéretet tett a valónak bizonyuló és jogos panaszok orvoslására.

európai államok között közeledésnek — mon- dotta Hodzsa — és meg vagyok róla győződ- ve, hogy a megegyezés lehetséges s annak úgy politikai, mint gazdasági téren meg kell valósulnia, amint azt Schuschnigg osztrák kancellárral megállapítottuk. Gazdasági szempontból az első megoldandó probléma a kisan- tant: közeljuttatása a római egyezményt aláíró államok csoportjához, Magyarországhoz, Ausztriához és Olaszországhoz. Politi- kai téren rendszabályozni kell a dunai álla- mok között kölcsönös érintkezést egyezmények és szerződések által, amelyek egy része a tárgyalások anyagát képezi jelenleg. Teljes egyetértésben akarunk dolgozni keleti és nyu- gati nagy szövetségeseinkkel. Egy nagy kér- dés vár megoldásra, a Habsburg-restauráció kérdése. Örömmel jelenthetem ki, hogy Csehszlovákia meglegedéssel látná, ha Bul-

(Folytatása a 8-ik oldalon)

a piacra és a nép lecsökkeni életigényeit. A vajjal, tojással és hussal párhuzamosan Németországban már tündezik a náci esz- meiség, sőt ennek az eszméiségnek külső megnyilatkozása is. Már nem köszöntik Hit- ler módra felemelt kézzel egymást. Csendes demonstráció ez a rendszer ellen. Az embe- rek „jó ebédet“, „jó vacso át“ kívánnak egy- másnak a farkasétvágyhoz.

Es tündezik a „Sturmstaffel“ és az SA és a sok náci-alakulat, amely rengeteg pénzt emésztett meg, akik miatt a kinstár nem

rendelkezik annyi külföldi devizával, hogy a nép legelőbbi igényeit kielégítse.

Most a náciuralom bekanyarodik negyedik esztendébe. Egyelőre két programponot teljesített: a felszerelést és a zsidóüldözést. Mindkettővel a világ ellenszenvét zúdította magára, befelé pedig egy tanácstalan, zugo- lódó tömeget tenyésztett.

Ez tehát a náci uralom három éves mér- lege. A negyedik év a náciizmus népszerű- ténységével kezdődik. Ki tudja mivel fog vég- ződni?

VILAG TUKRIB

Vér és olaj

Az olasz-abesszin viszály szokatlanul éles formában vetette fel a modern hadviselés egyik technikai problémáját. Az a tény, hogy az európai béke sorsát az utóbbi hónapokban az Olaszország ellen alkalmazandó olaj-zár- baltal, illetőleg annak, nagy, sőt talán vág- történelmi jelentőségű következményeivel kapcsolatban emlegettek a leggyakrabban, meggyőző erővel hívta fel milliók figyelmét egy problémára, amelyről a közeljövőben ta- lán a sokuk függ. Az olaj tegnap még csak a fináncok és vezérkarok intern üzleti és szakproblémájának látszott. Ma világpro- bléma, amely szétfeszíti az irraduális izület, a liberális békeagárdokós kerekelt és szűk- ségképen az imperialista háztartás legfőbb szükségleti cikkévé teszi azt.

Az olaj főpróbája a világháborúban volt. A romániai olajforrások brikavétele jele- ntősen megnövelte a központi hatalmak ellent- álló képességét: a háboru alatt, azok elvesz- tése pedig ismételen súlyos technikai problé- ma elé állította a központi hatalmak had- seregeinek akcióképességét. „Baku az 1914/18- as háborúban — írja a Ludendorff — a néme- tek, törökök és argolok vágyainak netovább- ja volt“ és nemhaha helyezte Clemenceau 1918-ban, amikor Amerika döntő beavatkozá- sára volt szükség a benzint a vér piedesz- táljára. A hadiudományok fejlődése azóta teljes magyagukban kidomborították a had- viselésnek ez a technikai tendenciáját, amely az olajt a vér versenytársává tette. Az olasz-abesszin viszály megmutatta, hogy „a németek, törökök és argolok vágyának ne- továbbja“ a vér modern szurrogátuma: az olaj, az imperialista háboru es béke „conditio sine que non“-ja lett. A petroleum versenyre kelt a vérrel és a petroleum — mert a vér o lesó, a petroleum meg drága — úgy látszik győzni fog.

„Si vis bellum para petroleum“ hangzik ma a modern Napoleonok jelszava. Az imperial- ista béke imperialista háboru, az imperialista háboru speciális olajpolitikát, a speciális olaj- politika meg háborus készülődést jelent. Ha a Harmadik Birodalomban, olyan bőven bu- zogna az olaj, mint a vér, ha a nemzeti szo- cialista kormány annyit olajjal rendelkezne mint vérrel, talán sohasem volna szükség arra, hogy Fritz Fetzer hadügyi kormányfő- tanácsos „A nagyhatalmak olajpolitikája a háborus gazdálkodás szempontjából“ című 70 oldalas füzetében korszerű szempontból vessen fel az olaj problémáját.

A brosur a „nagyhatalmokról“ beszél, de Németországra gondol. Akármennyire is ál- talánosan hangzik a clemenceau-i mondat nemzeti szocialista változata, hogy „egy or- szágnak az üzemanyaggal való ellátás kérdése végeredményben a háboru es becsületés béke kérdésévé válik általában“ a horogkeresztes szerző mégis a Németbirodalomra gondol és annak anyagi és szellemi nobilitása előkészí- tésének speciális célja: akarja szolgálni.

Mit tegyenek a nagyhatalmak, melyeknek nincs vagy legalább is nincs elegendő petro- leumok? Mit csináljon Németország, amely ma csak mintegy 850.000 tonna kőolajat ter- mel, a békeszükséglet pedig évi három mil- lió tonnára rug? A német hadügyminiszte- rium öt rendszabállyal akar a nagyhatalmak fegyver-olimpiáján helyet biztosítani Német- országnak.

Az első: a hazsi termelés fokozása. A Bi- rodalom biztonságának fokozása érdekében Hitlerék már a mult év elején beségés állami szubvenciót (mintegy ötmillió márkával) já- mgogatták az olajkeresés költségese munkáját és újabb támogatásokat is helyeztek kilá- tásba, hogy Hannoverben, Thüringiában, Ba- denben és Bjorországban olaj után kutassa- nak. Fetzer arról természetesen nem beszél, hogy találak is olajat, ami egymagában is jelentős körülmény. Sokkal érdekesebb azon- ban az, hogy a kormányfőtanácsos is beis- meri, hogy a kádósoknak bizonyuló forrás- okat újból lezárják, a furotornyokat leszerel- lik, az olajat földalati csövezetékken, légi támadások ellen biztos helyre vezetik. Az ilyen intézkedések természetesen csak a hábo- rus gazdálkodás szempontjából indokoltak.

Az olajpolitikának második sarkalatos té- tele az olajtartalékok felhalmozása. „Egyetlen ország sem mondhatja le“ hangoztatja Fetzer „bizonyos határok közt a tartalékgazdálko-

dásról". Természetesen Németország a legkevésbé. Ebből a szempontból teljesen érthető, hogy a szerző nem ütötte dobra a vaj és zsír-problémákkal küzdő Németország előtt a speciális olajpolitikának méregdrága következményeit. Az a föld, amely nem tűri meg a háján a furótornyokat, nem tűrheti meg a repülőknél százszor jobb célpontul szolgáló olajtankokat sem és a németgazdálkodástól elvont milliókkal együtt a méhében kell, hogy fogadja azokat.

A harmadik: az olaj szurrogátumairól való gondoskodás. A német ipar ebből a szempontból olyan kitűnő technikai tapasztalatokkal rendelkezik, hogy az USA is a németektől vásárolta a szén cseppfolyósításának szabadalmát. Németország ma már palakőzetből, kátrányból, barnaszénből és tőzegből sajtolja az olajat. Alkoholt cukorrépából, spirinusz fából készíti s már a szójabab is bevoztul az olajtermelés nyersanyagai közé. Ezek az egyszerű technikai tények egész nagyvonalú politikai koncepciókat és gazdaságpolitikai intézkedéseket tesznek érthetővé. A birodalmi kormány a Japán-Mandszukhoz való közeledése a politikai momentumon kívül elsősorban háborús-gazdaságpolitikai lépést jelent. Német gépekért mandzsu szóját; soha jobb cserélt.

Es mégis, Németország nem mondhat le és nem mondhatná le a hadviselő felek általában (egyikét országot kivéve) a külföldről való utánpótlásról, mert az olajellátás negyedik posztuluma sem. „Az országnak olyan gyors és modern szállítási eszközök felett kell rendelkeznie — mondja Fetzler — hogy egy bizonyos valóságosság eshetősége belül biztosan számíthat arra, hogy ezek a közlekedési eszközök az esetleges blokádo: a tengeren sikeresen áttörhessen. Mindez természetesen csak abban az esetben érvényes, ha akad olyan semleges állam, amely hajlandó a szükséges olajat a hadviselő feleknek eladni.” „A külföldről való olajellátás lehetősége a háború alatt, végső fokon az ügyes külpolitika kérdésévé válik. Németországnak a nyersanyagok szempontjából nincs alkalmasabb szomszédja a skandináv államoknál. Ezt se felejtette el az ügyes külpolitika.

Végül, de talán nem utóljára, Fetzler a fenti rendelkezések logikus betetőzését az ellenség olajforrásainak megszerzésében, illetoleg elpusztításában látja. De nem csak ez. „Egy állam hitele, amit a háború alatt a külföldön a nyersanyagok beszerzése alkalmával élvezhet, rendszerint az ellenségeskedés megindulásakor elért hadisikeréktől függ, mert a tapasztalat szerint a hitelezők sokkal hajlamosabbak egy előrelátólag győzelmes országra hitelezni” — mondja a kormányfőtanácsos. Tehát újból II. Vilmos vezérkarának régi nótáját fújják: gyors, rajtálló hadmozdulatok.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, február 8.

Bucuresti. 17: Katonazenene. 18.15: Rádiózenekar. 20.10: Jazz. 21.45: Motzoi zenekar. 22.45: Hírek.
 Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 12.05: Hanglemezek. 13.30: Szalonzene. 19: Nagy Margit énekel zongorakísérettel. 19.35: Rátkai Márton előadójátéka. 21.50: Cigányzene. 22.40: A Budapesti Hangverseny Zenekar. 0.05: Hírek.
 Droitwich. 19.45: Baritonadok. 23: Könyvnyű zene szopránadokkal.
 London. 21: Puccini: Tosca. 22.30: Bala-lajkazene.
 B-tisszel. 21.15: Verdi: Traviata, nyitány. Borsi: Orgonaverseny.
 Párizs. 17.30: Mozart: D-dúr szimfónia.
 Poste Parisien. 20.35: Művészlemezek. — 21.30: Filmadok.
 Strassbourg. 22.30: Rádiózenekar.
 Hilversum. 23.50: Szigeti József hegedűl.
 Ljubljana. 22.15: Jazz.
 Belgrád. 18.15: Szimfonikus hangverseny.
 Zágráb. 21.30: Gírázenekar.
 Varsó. 20: Rádiózenekar.
 Milánó. 21.35: Vonósnygyes.
 Róma. 20.35: Boito: Mefistofeles, opera.
 Stockholm: 21: Régi tánczene.

Cluj szivében

a Str. Reg. Ferdinand 63 sz. alatti a közönség rendelkezésére áll a

FERDINAND

ezelőtt

Schwartz-féle szálloda és étterem

Napi panzió (fűtött szoba és napi 3-szori étkezés) 100 lej. Elsőrendű konyha, tisztaság, meleg szobák, pontos kiszolgálás.

Harmincszor operálták eddig Frankfurter Dávidot, a dawosi merénylőt

A német sajtó és Gustloff meggyilkolása. A gyilkos fivérének nyilatkozata nagybeteget öccséről

Bern, február 7. A dawosi gyilkosság érthetően nagy visszhangot keltett egy svájci németiség körében, mint a Harmadik Birodalomban. Arra a hírre, hogy Gustloffot meggyilkolták, a berni német követ szabadságát félbeszakította és visszatért Bernbe. Megérkezésekor már várta Motta szövetségi tanácsos levele, melyben a svájci kormány nevében a legmélyebb megdöbbenésének ad kifejezést a merénylőről. A merénylőt Svájcban a legmélyebb felháborodást váltja ki és a szövetségi kormányt annál is inkább sujtotta ez a cselekedet, mert ez az ország hagyományainak megsértését jelenti. A levél azzal a kéréssel végződik, hogy a követ az elhunyt özvegyének a svájci kormány mélyen érzett részvétét is tolmácsolja.

A német követ tiltakozása

A német követ felkereste Motta szövetségi tanácsost és köszönetet mondva a részvétért, a német birodalmi kormány megbízásából a legszigorubb vizsgálatot kérte a merénylet ügyében, amelynek politikai indítói okai nem kétségesek és kéri a vizsgálatot különösen abban a tekintetben, hogy nem-e áll valamilyen szervezet a gyilkosság mögött. A követ annak a reményének adott kifejezést, hogy a svájci hatóságok a legnagyobb eréllyel fogják kivizsgálni az ügyet és utalt azokra az uszításokra is, amelyek a svájci emigráns sajtóban és a németellenes lapokban jelentek meg a jelenlegi német rezsim és a meggyilkolt csoportvezető ellen.

Svájcban élénken kommentálják, hogy az ország területén lévő összes német követségek gyászlobogót tettek ki. Miután Gustloff svájci állampolgár volt, a német követségeknek ez a megnyilatkozása Svájc másnemzetiségű lakosságában kínos feltűnést keltett.

A német sajtó a merénylőről

A berlini német sajtó a merénylővel foglalkozva nagy felháborodással állapítja meg, hogy Gustloff Vilmos a gyűlölet áldozata lett. A merényletet az új Németország ellen követték el és hozzáfűzik, hogy a Svájcban elkövetett gyáva rémtett a Németország elleni izgatásnak gyümölcse.

Bohle országos vezető a külföldi hitlerista szervezetek vezére, elrendelte, hogy a külföldi náci Gustloff emlékére gyász tartanak. A német lapok egyébként éles kirohanást intéznek a jugoszláv sajtó ellen is, mely a merénylővel kapcsolatban felmagasztalta. A Völkischer Beobachter vezércikkében egyebek közt azt írja, hogy Gustloff a zsidók német-gyűlöletének áldozata, akinek ravalatánál a nemzeti szocialista Németország megfogadja, hogy megalkuvás nélkül megy tovább a maga útján. A Deutsche Allgemeine Zeitung, mely a jugoszláv sajtót is megtámadta, követeli, hogy a svájci kormány a legnagyobb eréllyel nyomozza ki és büntesse meg azokat, akiknek a gyilkoson kívül közlők volt a merénylőhöz.

Harmincszor operálták eddig Frankfurter Dávidot — mondja a fivére

Belgrád, február 7. A jugoszláv sajtó, amely szerdán reggel még alig vett tudomást a dawosi merénylőről, most már bővebben foglalkozik az ügyvel, már csak azért is, mert a merénylő jugoszláviai származású.

Időközben az újságírók kiderítették, hogy kicsoda tulajdonképpen a merénylő Frankfurter Dávid. Megállapították, hogy édesapja a horvátországi Vinkovcén rabbi. A merénylő fivére, Frankfurter Alfonz dr. Szabadkán kórházi orvos.

Az Információ Hírlaptudósító munkatársa szerdán délután beszélgetést folytatott Frankfurter Alfonz dr.-ral, aki elmon-

dotta, hogy a merénylőről csak szerdán délelőtt szerzett tudomást, amikor éppen a rendőrségen volt, hogy kiváltsa utlevélét. Svájcba akart ugyanis utazni, mert öccse már hetek óta nem adott életjelet magáról. Hozzáátartozói félték, hogy Frankfurter Dávid afeletti elkeseredésében, hogy tanulmányai nem járnak eredménnyel, öngyilkosságot követel el. Az orvos elmondta még, hogy öccse beteg ember, évek óta veszedelmes csonttuberkulózisban szenved és eddig legalább harminczor hajtottak végre rajta műtétet.

Fivére sohasem politizált — mondotta az orvos — és csak tanulmányainak élt. 1930-ban Bernből Berlinbe utazott és az ottani egyetemen akarta befejezni tanulmányait. Különböző kellemetlenségek miatt 1933-ban elhagyta Németországot s azóta Svájcban élt.

Hálós ítélet is várhat a tettesre

Berni lapok azzal a kérdéssel foglalkoznak: milyen büntetés várhat Frankfurterre? A merénylet Graubünden kantonban történt, amely a halálbüntetést nem törölte el. Miután a merénylő maga sem tagadja az előre megfontolt szándékot, a bíróság halálos ítéletet is hozhat. Az enyhítő körülmények figyelembevételével a büntetés valószínűleg tizenöt évi fegyház lesz.

A német zsidók riadalmá

Berlin, február 7. A német zsidóság körében a merénylet híre óriási megdöbbenést és pánikszerű riadalmat keltett. Zsidó körökben tartanak attól, hogy a me-

Meghalt Sándor Pál

Cluj, február 7. Meghalt Sándor Pál, a magyarországi zsidó közélet kimagasló alakja, nemzetgyűlési képviselője s a magyar kereskedelmi életnek a külföldön is ismert és nagyrabecsült vezéregyénisége. Sándor Pál a budapesti Lipótváros, főleg a zsidó közép- és nagypolgárság politikai és társadalmi reprezentánsa volt, beállítottsága tehát generációkon át asszimilatorikus sikon haladt. Veliünk alig volt ideológiai közössége, számos alkalommal a zsidó népi törekvések ellen foglalt állást, de ke ell ismernünk, hogy nem es elenfél volt, aki soha bectelen eszközökkel nem harcolt. Küzdelmét a magyarországi zsidóság megvédése érdekében koncentráta és hogy ezt a védelmet élete alkonyán, betegeskedő fizikummal látta el, életpályájának bizonyos zsidó tragikumot kölcsönzött. Azt hitte, hogy a zsidóságnak a magyarsághoz mindenáron való bevonulása, a „százegyszázalékos” hazafiság az, amely nyugalmat és polgári életlehetőségeket tud biztosítani a magyarországi zsidóknak. Ebben a felfogásban annyira következetes volt, hogy nem tett különbséget a háború előtti és a háború utáni zsidó ideológia között. Mintha történeti viharok nem is szántottak volna végig a világ társadalmán. Régi eszméiséget akart hozzáidomítani új körülményekhez; harcos természetével meg akart küzdeni a fejlődés ösztönös és motorikus erőivel. Sándor Pálnál, aki alapos tudású és objektív természetű volt, ez nem látszott szemalomalhának. Egyéniségének ez is tisztelendő vonást adott, amely előtt emulásokor barátának és ellenfelének egyaránt meg kell hajolnia.

Sándor Pál 1860 április 17-én született Hódmezővásárhelyen. Középiszkóait Budapesten végezte, majd Drezdába ment, ahol kereskedelmi tanulmányokat folytatott és egyúttal egy nagy exportező kötelekébe lépett. Néhány év múlva visszajött a magyar fővárosba, ahol apja gabonázulátét nagyarányuan fejlesztette. Negyvenéves korában kezdett csak politizálni. Akkor már a magyarországi zsidó kapitáliszták érezték, hogy érdekképviseletre van szükségük a parlamentben. Sándor Pál a demokrata érzelmi politikuskok mellé szegődött és bejutott Ötvös Károly körzetébe. Az öreg „vajda” kitűnő emberismeretével meglátta Sándor Pálban a demokratikus elvek gerinces reprezentánsát. Ötvös Károly eleinte a Terézvárost, az ő ke-

Grippás mandulagyulladás és torokgyulladás gyógyít a TOGAL

A nedves időszak beköszöntött és magával hozta azokat a meghűléseket, amelyek igen gyakran ázzal (a test hőmérsékletének emelkedésével), torokfájással, rekedtséggel és náthával járnak. A Togal, a svájci Togalwerk gyártmánya, nemcsak hamar meggyógyítja ezeket a torokgyulladásokat, hanem meg is előzi azokat. Naponta néhány tablettát TOGAL a grippajárvány idején megakadályozza a mandulagyulladás fellépését. Néhány tablettát naponta pedig meggyógyít minden meghűlése mandulagyulladást és elmulasztja a lázt is.

Ezt a csodás hatást a TOGAL három gyógyszer szerencsés összetételétől folytán éri el: acetylsalicilsav, chinin és lithium egyesítésével. Ezen gyógyszerösszetétel segítségével küzdi le a meghűlést, mentesíti a szervezetet a mérgező anyagoktól, fokozza ellenállóképességét, erősíti a szívet és emellett csökkenti a lázt. TOGAL a torokgyulladásokkal járó grippaelleni orvosságok közt a legjobb és leghatásosabb.

renylet újabb zsidóellenes hullámot idéz elő Németországban. A zsidó szervezetek vezetőségei tanácskozára ültek össze a gyilkosságot elítélő nyilatkozat megjelenítése tárgyában. A német kormány az a rendeltet, amellyel egyelőre a zsidók minden kulturmegnyilatkozását betiltották, fokozza a német zsidóság riadalmát. Remélik azonban, hogy miután kétségtelenül hogy a német zsidóságnak semmi köze Frankfurter merényletéhez, a merénylőnek súlyosabb következményei még sem lesznek Németországban.

Száze az Minden német tanácsa Roosevelt

Washington, február 7. Washingtonban az amerikai ne Appeal, az amerikai konferenciája a palesztin Egyesült Államok zsidó népének nagy támogatást nyújt, amelyet rabbi dr. I. Gold németi alap elnök, Franklin Roosevelt, elnök, az alábbi üdvözlő Stephen Wise-hez, az elnökéhez.

„Boldog vagyok, Washingtonban összehoztam, melynek feladata got mobilizálni a párt otthon ujjáépítése szor. Minden amerikai is amelyet a zsidók atyá azon föld iránt, amely kezdeté fűződik és ru örülni a fölött, hogy e

Készen áll

A nemzeti konferenci zsidó delegáció t tak, akik négy éves t metországi zsidók k zálására irányuló k mára. Ez a munka nag koncentrálni.

Elsőnek Simon Mar valtovóleg az angliai Beszédében többek k készen áll már egy zott munkaterv, száze lése és áttelepítés akció a legközelebbi ki. Simon Marks ha

akció Palesztin egyelőre az egyetle

Minden más telepítés, országokra irányul, alapot. Végül kifejt akció távol áll meg megoldás: hozzon a tragikus helyzetére.

Ilyen megoldás csak szűnésé

Nem szabad azonban dotta — egy olyan a célszerű eszközökkel ni a német zsidóság szervezetet teremténi lévő intézmények g be venni, azok autó val. Mindabban, ami leszállásával kapcsol wish Agencyvel egy

150 dollár m

Lord Bearstel volt fejette, hogy a me dékában propagandá dorlására Németors segítél — mordotta dorolnick és sajnos.

„Minden Németor

Dr. Stephen S. W ben Roosevelt elnök ta és kijelentke: azzal, mit tudna te hogy megállítsák a véget nem érő árad intí az illetékesek amely akármilyen venné a Harmadik zeti.

Ila ilyen tervet dotta — megfoga el fogunk követni

Dr. Wise végül a minden erejének a

Százezer német zsidó sorsáról döntött az amerikai zsidóság parlamentje

Minden német zsidó kivándorló számára 150 dollárt biztosít a „Német zsidó menekültek tanácsa”. Sorsdöntő határozatok az United Palestine Appeal kongresszusán

Roosevelt elnök szenzációs üzenetében kötötte le magát a zsidókérdés palesztinai megoldása mellett

Washington, február 7. Tegnap nyílt meg Washingtonban az amerikai United Palestine Appeal, az amerikai zsidóság nemzeti konferenciája a palesztinai országépítésért. Mintegy 1200 delegátus sereglett össze az Egyesült Államok minden részéből Amerika zsidó népének nagy nemzeti gyűlékezetére, amelyet rabbi dr. I. Goldstein, az amerikai zsidó nemzeti alap elnöke nyitott meg.

Franklin Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke, az alábbi üdvözlő levelet intézte dr. Stephen Wise-hez, az United Palestine Appeal elnökéhez.

Roosevelt üzenete

„Boldog vagyok, hogy üdvözölhetem a Washingtonban összejövő nemzeti konferenciát, melynek feladata az amerikai zsidóság mobilizálása a palesztinai zsidó nemzeti otthon újjáépítése szolgálatában.

Minden amerikai ismeri azt a szeretetet, amelyet a zsidók atyák földje iránt éreznek, azon föld iránt, amelyhez történelmünk nagy kezdete fűződik és minden zsidónak oka van örülni afélőtt, hogy ezt a halhatatlan hűsé-

get megkoronázza, a zsidó nemzeti otthon felépítése, mely az igazságosság és az ország összes lakói jólétének biztos alapjára támaszkodik.

Az amerikai nép, mely elnökének akciói és kongresszusának egységesen elfogadott határozata által a palesztinai zsidó nemzeti otthon felépítése érdekében, többször tanujelét adta a zsidó Palesztina-mozgalom nagy céljái iránti szimpátiájának — meg vagyok győződve — hogy a jövőben is kész lesz közreműködni az United Palestine Appeal művében, melynek célja hazát teremteni a hontalan zsidóknak.

Remélem és bízom benne, hogy az amerikai népek ez az együltiműködése pozitív hatást fog gyakorolni a szent ország további fejlődésére és ez az ország — biztos vagyok benne — a jövőben is világítója és utmutatója lesz az egész világnak.”

Roosevelt elnök rendkívül megleghangú és nagyjelentőségű levelét, mely történelmi eseménynek tekinthető a cionizmus számára, viharos lelkesedéssel fogadta a nemzeti konferencia.

Készen áll a terv százezer fiatalember kitelepítésére

A nemzeti konferenciát középpontjában az angol zsidó delegáció tagjainak beszédei állottak, akik négy éves tervet dolgoztak ki a németországi zsidók kivándorlására és kolonizálására irányuló konstruktív munka számára. Ez a munka nagyrészt Palesztinára fog koncentrálni.

Elsőnek Simon Marks szólalt fel, aki tudvaleg az angol Keren Hajeszód elnöke. Beszédében többek között kijelentette, hogy készen áll már egy részleteiben is kidolgozott munkaterv, százezer fiatalember kiemelésére és áttelepítésére Németországból. Az akció a legközelebbi négy esztendőre terjed ki. Simon Marks hangsúlyozta, hogy

„Az akció Palesztina-centrikus része lesz egyelőre az egyetlen konstruktív munka.

Minden más telepítési terv, mely tengerentúli országokra irányul, nélkülözi még a biztos alapot. Végül kifejtette, hogy a szóbanforgó akció távol áll még attól, hogy radikális megoldást hozzon a németországi zsidóság tragikus helyzetére.

Ilyen megoldás csak a náctreztim megszűnésével jöhet.

Nem szabad azonban késlekednünk — mondotta — egy olyan akció beindításával, mely célzott eszközökkel akar segítséget nyújtani a német zsidóságnak. Nem akarunk új szervezetet teremteni, sokkal inkább a meglévő intézmények gépezetét akarjuk igénybe venni, azok autonómiájának fentartásával. Mindabban, ami Palesztinában és Palesztinával kapcsolatosan fog történni, a Jewish Agencyvel együtt fogunk eljárni.

150 dollár minden kivándorló számára

Lord Bearstel volt a következő szónok. Kijelentette, hogy a menőakciónak nem áll szándékában propagandát csinálni a zsidók kivándorlására Németországból. Azokon akarunk segíteni, — mondotta — akiknek ki kell vándorolniuk és sajnos, sokan fognak erre kény-

„Minden tervet meghiusítunk, mely használna Németországnak” — mondotta Stephen Wise

Dr. Stephen S. Wise nagyszabású beszédében Roosevelt elnök üdvözlő levelét méltatlan és kijelentette: „Jtisztában kell lennünk azzal, mit tudna tenni az amerikai kormány, hogy megállítsák a németországi menekültek véget nem érő áradatát.” Stephen Wise óvatlanul az illetékeseket minden olyan tervtől, amely akármilyen vonatkozásban igénybe venné a Harmadik Birodalom pénzügyi eszközeit.

Ma ilyen tervet lansziroznának — mondotta — megfogadjuk itt, hogy mindent el fogunk követni annak meghiusítására.

Dr. Wise végül követelte a zsidó tömegek minden erejének a palesztinai országépítésre

szertelni. Megkérdőztük a németországi zsidóság összes mértékadó köreit és arra a megállapodásra jutunk, hogy a kivándorlási szükségletek teljesítésére azokat a lehetőségeket, amelyek a kivándorlás befogadására adódnak. Bearsted lord ezután az akció pénzügyi részével foglalkozott. Ismertette azt a tervet, amelynek programja a legközelebbi esztendő során évi 20—25 ezer zsidó fiatalember kiemelési Németországból és kitelepíteni más országokban.

A kivándorlóknak legalább a felét Palesztinában fogjuk kitelepíteni.

Minden egyén számára kiegészítő átiagköltségekkel 150 dollár lesz szükség. Biztonságot fog alakítani, melynek neve „Council for German Jewry” lesz. Az akcióit úgy fogjuk levelezni, hogy egy országban se támadjon az az általános benyomás, hogy a német zsidó emberek terhet rójak a befogadó államokra. Mindaddig támogatni és segíteni fogjuk ezeket az embereket, amíg meg tudnak állni a saját lábukon. A kivándorlást rendezett és szabályozott mederben kell tartanunk. A kivándorlás és kitelepítés költségeinek jelentős részét maguk a német zsidók kell majd biztosítaniok. Az a tízenöt ezer dollár, amelyet az Egyesült Államokban és Angliában fogunk átteremteni, csak kiegészítésként szolgál a Németországban felhozandó pénzekhez.

Nem vagyunk német árnyugnőkök

Ezután Sir Herbert Samuel emelkedett szószékére. Nem tért ki az akció részleteire, hanem inkább a németországi zsidóság tragikus helyzetét vázolta megrendítő képekben. Megismételte St.-Louisban és Newyorkban tett azon ünnepélyes kijelentését, hogy annak a küldetésnek, amely vezetés alatt áll, semmi köze sincs olyan tervvel, mely a világnak német árukkal való elárasztása árán hozza a német zsidók kivándorlását. Herbert Samuel végül felhívta az amerikai zsidóságot, hogy minden erejével támogassa az United Palestine Appeal-t.

való koncentrációját és kijelentette, hogy minden fennálló nehézség és akadály ellenére meg van a lehetőség arra, hogy Palesztina kapui szélesre nyissanak a zsidó bevándorlóknak számára. Ehhez azonban szükség van az egész zsidóság egységes erőfeszítésére és minden anyagi erő mozgósítására, hogy új mezőgazdasági és ipari pozíciókat teremtsenek emeljük Palesztina gazdasági befogadó képességét.

Ezután James G. Macdonald, volt népszerű menekültügyi főbiztos levelét olvasták fel, aki kijelentette, hogy Palesztina nélkül nem lehet realizálni azt a feladatot, amelynek célja otthon teremteni a németországi zsidó menekültek számára.

A beszédek után általános vita indult meg,

melynek során többen megmondolusukat fejezték ki a „Council for German Jewry” ellen. Simon Marks megpróbálta eloszlatni az aggodalmakat és kifejtette, hogy csupán egy felsőbb tanácsról van szó, melynek nem az a hivatása, hogy kisajátítsa a fennálló palesztinai intézmények tevékenységét, hanem hogy kiegészítse és erősítse ezeket az intézménye-

ket. A kibővített Jewish Agency Louis Marshall és id. Lord Melchet halála következtében nem tudott szert tenni arra a vitalitásra, amelyet az alapítók reméltek és nem volna inlokolt, hogy további terheket rójanak az Agencyre.

Három és félmillió az alapokra

Másnap a nemzeti konferencia elhatározta, hogy három és félmillió dollárt gyűjtenek Amerikában a palesztina-munka számára. Ezen alap nagyobb részét a német zsidók palesztinai kolonizálására fogják fordítani, a Jewish Agency által kidolgozott tervek alapján. A határozathozatal előtt felolvasták a Jewish Agency exekutívájának üdvözlő táviratát.

Az United Palestine Appeal elnökévé dr. Stephen Wise-t választották meg. Az United kincstárnoka Nathan Strausz, a nemrég elhunyt nagy zsidó filantróp fia, az United elnökkel Herberta Lehman, Newyork állam kormányzója, dr. Cyrus Adler, Julian W. Mack főbíró és Rebeka Kohut asszony lettek.

Ujabb véres zavargások voltak Szíriában

BEYROUTH, február 7. (Rador.) Tegnap újabb zavargások voltak Szíriában. A Hama mecsetben tartott összejövetel után a nacionalista tüntetők köveket dobáltak több állami intézmény épületére, ami szükségesé tette a katonaság közbelépését. 12 rendőr, 8 csendőr, 15 katona és egy francia tiszt megsérültek. A sebesült tüntetők pontos számát nem lehetett megállapítani. Damaszkuszban rend uralkodik.

Ha Hauptmann nem nevezi meg büntetését, március 24-én kivégzik

Az igazságügyi államtitkár elutasította a newerseyi hatóságok kérését, hogy indítsa újabb vizsgálatot a Hauptmann-ügyben

NEWYORK, február 7. (Rador.) A lapok rámutatnak arra, hogy Hauptmann március 24-én fogják kivégezni. Trenchard vizsgálóbíró tüzte ki a fenti időpontot, amihez Hoffmann kormányzó hozzájárult és kijelentette, hogy újabb halasztást nem ad, ha Hauptmann nem fedi fel büntetését.

WASHINGTON, február 7. (Rador.) Cummings igazságügyi államtitkár elutasította a newerseyi hatóságok kérését, hogy indítsa újabb vizsgálatot a Hauptmann-ügyben. Cummings szerint semmilyen olyan tény nem merült fel, amely ilyen lépést indokolná ténne.

SELECT MOZGO

CHARLES BOYER, KATHARINE HEPBURN

Amerika kedvenceinek slágere:

Az eszményi asszony

Műsorán kívül „La Cucaracha” szenzációs technicolor pótkép.

Hétől kezdettel: STAN és BRAN világhírű komikusok nagyszerű vígjátéka: A két skót

A lengyel sajtó támadja Németországot

Schacht dr. beutheni beszéde váltotta ki a németellenes hangulatot Lengyelországban

Varsó, február 7. A lengyel sajtó érdekes helyzetbe jutott. Egyszerre támadja Franciaországot és Németországot. A franciaellenes támadást Basnard francia ezredes cikke váltotta ki, aki a La France Militaire című katonai szaklapban azt írta, hogy Beck dr. lengyel külügyminiszter a lengyel politika váratlan páfordulásának kezdeményezője volt. A cikkre a Polska Zbrojnia című lengyel katonai szaklap válaszul és azt írja, hogy a Németország felé hajló új irányzatnak senki más nem volt a kezdeményezője, mint Briand. A thoiryi és a locarnói szerződések, valamint a különböző francia miniszterek erőlködése, hogy Németországgal megegyezésre jussonak, ezt eléggé bizonyítják. Nyugat-Európában sikerült a politikai egyensúlyt helyreállítani, ezt is csak a Lengyelország által nyugati és keleti szomszédjaival kötött szerződések révén. A lap végül megjegyzi, hogy Lengyelország nem lesz eszköz sem a németek, sem mások kezében.

A lengyel kormány sajtó két év után most egyszerre éles támadást intéz Németország ellen és azzal vádolja meg, hogy nem tartja tiszteletben a német-lengyel megegyéssel kötött fegyverszünetet. A támadást Schacht dr.-nak Beuthenben tartott beszéde váltotta ki. Schacht bírálta a

békeszerződéseket, amelyeknek értelmében Szilézia egy része Lengyelországnak jutott. A berlini lengyel nagykövet tiltakozott Schacht beszéde ellen, mire azt a választ kapta, hogy Schacht beszéde nem egyezik a kormány álláspontjával. A lengyel sajtó a német kormány választát nem tartja kielégítőnek és megjegyzi, hogy hasonló nyilatkozatok kiváltják a lengyel nép felháborodását. A lengyel lapok a beutheni beszédet ürügyül használják fel arra, hogy támadják Németországot azért is, mert a német államvasutak még mindig nem fizették meg azokat az összegeket, amelyekkel a lengyel vasutaknak, a lengyel korridoron át történt szállítások miatt tartoznak.

— A szovjet háborús készülődésével Indokolja Japán a japán-mandzsú csapatok Mongólia felé való közeledését. Londonból jelentik: A Reuter daireni jelentése szerint a mandzsú hatóságok félhivatalos nyilatkozatban azzal indokolják a japán-mandzsú csapatoknak a mongol határ felé való közeledését, hogy Külső-Mongólia és Szovjetország közötti háborús előkészületeket tesznek a mandzsú-mongol határ mentén, ahol a határincidensek igen gyakoriak.

Májusban, vagy júniusban elindul útjára az első francia postarakéta

Távoli bolygók felkutatása helyett gyakorlati célok. Ha sikerülnek a rakétával folytatott kísérletek, lényegesen lerövidül a postaszolgálat

Párizs, február 7. Minden nap új meglepetést hoz a repülés történetében. Évről-évre javíjják a gyorsasági rekordot, a sztratoszférára felszállási kísérletek új példák nyitottak a gyorsrepülés előtt. Mi akadálya hát meg az embert abban, hogy hamarosan valóra váltsa Jules Verne és H. G. Wells fantasztikus álmát és elindítsa az első világűr-gépet a bolygók felé?

Ha szabad az eddig elért eredményekből és világszerte folytatott kutatások tempójából, valamint a kutatásnak a legutóbbi évek során beálló nagy aktivitásból következtetéseket vonni, megállapítható, hogy talán 50,000 kilométer költséggel, öt éven belül sikerül felépíteni az első meteorológiai „megfigyelő rakétát” 200 mérföld magasba. További öt év és egymillió dollár költséggel pedig remélhető, hogy elindulhat az első postarakéta az Óceán felett Európából Amerikába vagy visszafelé, amely majd 22 percen belül teheti meg az utat. Ettől a dátumtól számítva pedig még hiába, hogy 10 évnél hosszabb időre legyen szükséges ahhoz, hogy elindulhasson az első rakétát a Holdba...

Abban valameennyi kutató és tudós meggyezik, hogy az interplanetaris közlekedésre szánt „vonal” csak a rakéta-principiummal válhatik valóra. Goddard professzor, a Rochester egyetem tanára volt az első, aki kísérletileg bizonyította, hogy a rakétalöveg propulziós ereje, vagyis az a tény, hogy a rakéta a benne végbemenő sorozatos robbanások erejéből gyorsasághoz jusson, nem függ attól, hogy a rakéta levegőatmoszférában vagy légüres térben halad-e. Ezzel a kísérletével Goddard megdöntötte azt az aggodalmát, hogy a rakéta, kijutva a föld levegőrétegéből, tehetetlenné válik. Ő volt az is, aki megállapította, hogy a robbanóanyagok közül egyedül a folyékony robbanóanyagok, nevezetesen a folyékony hidrogén és ennek keverékkel adhatnak olyan hajtóerőt, amely elérhetővé teszi a másodpercenkénti kétszáz kilométeres sebességet. A szakértők megállapítása szerint ez az a minimális sebesség, amely lehetővé teszi a rakéta-principium gazdaságos kihasználását.

Kis és nagy célok

Mint egy másik rakétakutató, a tudós francia Esnault-Pelterie elmondta egy beszélgetés során, hogy a rakétarendszer csak tényleges lövedékformájú „kocsi” használata mellett biztat eredményel és ebben a formában a rakétalövegeknek felületi folyékony robbanóanyagot kell használnia, hogy a kellő gyorsaságot elérhesse.

— Ne felejtsük el — mondotta mosolyogva Esnault-Pelterie — hogy 380,000 kilométert kell átrepülnie rakétáknak, hogy eljuthassanak a Holdba, 42 millió kilométert, hogy megközelíthesse a Vénusz és 78 millió kilométert, hogy elérje a Marsot.

— Sokan vannak még ma is — folytatta a tudós — akik azt hiszik, hogy a tudomány számára sohasem lesznek elérhetőek ezek a távolságok és hogy az ember örökre a földhöz van láncolva a nehézkedés törvényei folytán. Ezt a felfogást azonban megcáfolta a tudomány. A természeti törvények minden kétséget kizáró módon azt mutatják, hogy lehet olyan szállítóeszköz konstruálni, amely haladni képes és irányítható, minden szilárd támaszpont nélkül. A principiumot ismerjük már évszázadok óta: ez a rakéta.

A francia feltaláló hosszú évek óta folytatólag kísérleteinek eredményeiről a következőkben számolt be: — Világszerte folynak a kísérletek és a tudományos vizsgálódások, hogy megvalósítsuk az interplanetaris rakétaközeledést. En a magam részéről sokkal kisebb célokat tűztem magam elé. Kisebb célokat, de praktikus célokat. A sztratoszférára és a világűr végtelen távolságai helyett én előbb a földi távolságokat akarom legyőzni postarakétáimmal. Ez az oka annak, hogy nem tartom feltétlenül szükségesnek bevárni annak a bizonyos titokzatos robbanóanyagoknak a feltalálását, mely a kutatók szerint a világűr-rakéta elindításához szükséges. En azt hiszem, hogy a postarakéta beérheti a mai ismert robbanóanyagokkal, nevezetesen a lóporral.

A rakéta posta

A mai tüzijátékrakéták nem jutnak messzebbre 1500 méternél. En azonban most egy olyan rakétát konstruáltam, amely pályáján speciális robbanóanyagokkal, újabb és újabb hajtóerőhöz jut és akció-távolsága lényegesen megnövekszik. Remélem, hogy kísérleteim eredményeképpen, ez év májusában vagy jú-

nusában gyakorlatilag is kipróbálhatom rakétámat. Első célpontja a tengeren lesz, husz kilométernyi távolságra kilövési pontjától, ami meghaladja az eddig ismert rakéták teljesítményét és sikerült megnövelnem emelkedési pályáját is.

— Ha ez a kísérletem sikerül, akkor nekilátnék egy 300 vagy 1000 kilométer lőtávolságu rakéta készítéséhez. A rakétalöveg különösen a postaközeledés szempontjából nyit meg óriási perspektivákat, hiszen a 800 kilométeres óránkénti sebességgel haladó rakéta kétszeresen gyorsabb, mint a ma ismert leggyorsabb postaszállító repülőgép és üzemi költségére lényegesen olcsóbb.

— Mielőtt azonban a rakéta komoly konkurrenciát jelentene a postarepülőgép számára,

előbb hasznos segítő-társává válhatik. Mint ismeretes, a mai repülőposta egyik nehézsége, hogy csak a repülőcentrumok közti útsze egymással, tehát mondjuk a nagyvárosokat. A nagyvárosból azonban nagy késedelemmel jut el a posta a környékbeli kisebb városokba és falvakba. Ha azonban megkezdhetjük a rakétalöveg praktikus alkalmazását, egy ugyanolyan hálózatot teremthetünk a repülőcentrumok és a környékbeli falvak, városok között, mint aminő hálózatot ma a csőposta teremt a nagyvárosok egyes kerületei között. Néhány perccel azután, hogy a repülőposta megérkezik a repülőterre, a posta szétosztása már rakétákkal történhetik a falvak felé.

— Egyik legkényesebb problémának azonban a rakéta irányítása. Munkámnak egyik fontos fejezete éppen ehhez a problémához fűződik. En körülbelül száz négyzetméternyi nagyságu „acélpont”-területeket tervezek, amelyen leszállhatnak a kilőtt rakéták, mégpedig úgy, hogy eljutva a célpont fölé, bevégződik rakéta-működésük és ejtőernyővel jutnak a földre. Ilyen nagyságu területek nem igényelnek abszolút precíz célzást, illetve eleendőek célpontul, ha tekintetbe vesszük a mai lövedékek eddig ismert célzási pontosságát.

állításainak. Nagy már szervezni kezdte légnemű sorsjátékának tisztviselői karát. Egészen fantasztikus fizetéseket ígért. Az igazgatói állásra például ötszáz ezer lej havi fizetést irányzott elő, ennek a betöltéséhez azonban 150 ezer lej garancia volt szükséges. A legkisebb gépirónói állás is 15 ezer lej havi fizetéssel járt volna, ehhez azonban 30 ezer lej kaució kellett. Bűntársai segítségével sikerült is néhány tisztviselőt és állásnélkülit beugrasztania. Két nap alatt máfél millió lejre rugó szélhámosság-sorozatot leplezett le a rendőrség a megkárosítottak feljelentései alapján. A feljelentések azonban egyre folynak és minden valószínűség arra mutat, hogy Nagy Elemér kaució-sikkasztásai a kétféle lejt is meghaladják. A Nobil Tangó, ez a nemes intenciójú intézmény tehát a hiszékeny embereknek egész szorszú sorát károsította meg és miután a szélhámosságai csak rövid ideje tartanak, valószínűnek látszik, hogy az elsiikkasztott összegek egy részét sikerül visszaszerezni a megkárosítottak számára.

LEGUJABB SPORT

Az oradeai Makkabi nem adja hozzájárulását az országos bajnoki asztalitenisverseny elhalasztásához

Cluj, február 7. (Az Uj Kelet tud.) Az országos bajnoki asztalitenisverseny elhalasztására vonatkozó cluji kérdés a többiek között arra hivatkozik, hogy az oradeai Makkabi is beleegyezne az elhalasztásba. Erre vonatkozólag ma kérdést intéztünk az oradeai Makkabi vezetőségének egyik oszlopos tagjához, aki a leghatározottabban megcáfolta az ilyen irányú híreket.

— Az oradeai Makkabi már jelentős összeget költött a február 23 és 24-i országos asztalitenisversenyre. Szereződésekben kötötte le a termet, amelyek összegét letétbe helyezte. Ettől eltekintve a kiírás is elment már, teljes rendezőségünk pedig ugy van már beállítva, hogy a szövetség által kijelölt időben a versenyt megrendezzük. Amennyiben pedig egyes cluji versenyzők távolmaradnának a versenytől, kiérik magukat szövetségi kellemtelenségeknek. Egyébként egy egyesület kivételével, illetékes cluji vezetők ígérteit bírjuk, mely szerint a február 23—24-i versenyen feltétlenül részt vesznek.

Az országos asztalitenisversenyyel egyidejűleg rendezik az országos Makkabi asztalitenisversenyeket? Az oradeai Makkabi elnöksége az országos Makkabi asztalitenisversenyek időpontjára vonatkozólag azt az indítványt tette az erdélyi Makkabi szervezet elnökségének, hogy a versenyt tartassák az országos bajnoki asztalitenisversenyyel egyidőben. Az elnökség az ügyben még nem döntött, azonban az indítványnak sok esélye van, amely mellett főleg gazdasági szempontok szólnak.

— UFE-kultúrálóadás Timisoaran. A Timisoarai Zsidó Középiskolák Volt Növendékei Szövetségének ezideli harmadik szabadliceumi előadását 1936 február 13-án, csütörtökön este 9 órakor a Loyd Klub nagytermében az intézet volt növendéke, dr. Kun János tartja „Kästner Erich költészet” címmel. Beléptidij nincs. A szövetség tagjait, valamint az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az elnökség.

— Sövat 15-i ünnepély Timisoaran. A timisoarai Zsidó Nemzeti Szövetség helyicsoportja szerdán este a szokásos dientszórán a Sövat 15-i fák ünnepét ülték meg, amelyre meghívták Lövenköpf Kálmán orsovai főrabbit. Az ünnepélyt Drechler I., a helyicsoport vezetője nyitotta meg lendületes szavakkal. Majd Lövenköpf főrabbi tartott magvas, szép beszédet, amelyben méltatta a zsidó ünnepnapok fontosságát népi életükre. Egy fiatal hölgy héber felolvasásának is nagy sikere volt. Az est élményszerű lefolyása minden résztvevő számára emlékezetes maradt. (P. S.)

— Borzalmas vasuti katasztrófa Mexikóban. Mexikó Cityből jelentik: Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt tegnap Aguas Calientes vidékén, Tigre állomás bejáratánál. Egy kirándulókkal telt vonat elütött egy autóbuzst. A karambolnak 10 halottja, 22 súlyos sebesültje van. — A spanyol köztársaság elnöke megkegyelmezett egy halálraítélt forradalmárnak. Madridból jelentik: A köztársasági elnök megkegyelmezett Antonio Garcia Quevasnak, akit a leoni haditörvényszék halálra ítélt az 1934 évi forradalomban való részvétel miatt. Quevas büntetését 3 évi börtönrre változtatták.

Csaldarisz és Venizelos között koalíciós kormány alakítására folynak tárgyalások

Királyi dekrétummal reintegrálják a venizelistá tiszteket

Athén, február 7. (Rador.) Csaldarisz és Venizelos hívei között koalíciós kormány megalakítására tárgyalások folynak. A Demertzisz-kormány azon elhatározása, hogy dekrétum útján reintegrálja a venizelista tiszteket, hivatva van megkönynyíteni a koalíciós kormány megalakításának lehetőségét.

Párizsi jelentés szerint György görög király, hogy a venizelista tiszteket reintegrálását keresztül vihesse, dekrétumot kapott a kormánytól, amelyben ráruházzák a hadsereg legfőbb irányítását és a tisztek kinevezési jogát.

A „Nobil Tangó sorsjáték” zseniális kalandora kétféle millió lejjel csapta be a hiszékeny bucarestieket

Ügyes kaució-sikkasztót tartóztatott le a bucaresti rendőrség

Bucuresti, február 7. Tegnapi számunkban hirt adtuk róla, hogy a bucaresti rendőrség nagyvonalu szélhámosságot leplezett le, melynek hőse Nagy-Nemes Elemér, magyarországi származásu szélhámos. Nagy Elemér prof. dr. címmel látta el magát és mint újságíró szerepelt. Mig Brasovban élt, mindenféle fantasztikus vállalkozásokba fogott és ezekhez barátainak apró kölcsöneit vette igénybe. Ezután Bucarestbe tette át székhelyét, előkelő szállodában szállt meg és érintkezve lépett többnyire állami szolgálatból elbocsátott katesegiszteniájú volt tisztviselőkhöz.

Ezeken keresztül lanszirozta nagyszabásu „uj üzletét”, amely sorsjátékokkal volt összefüggésben. Saját rendszerű sorsjátékát „Nobil Tangónak” nevezte el. A Nobil Tangó olyan csodálatos tulajdonságokat rejtett magában, hogy a sorshuzásnál minden sorsjegyvásárlónak feltétlen biztonsággal nyernie kell. Nagy Elemér nagystilben játszotta ki a játékait olyképpen, hogy már a végén maga is elhitette, hogy meg fogja kapni az állami sorsjátékok koncesszióját.

De nemcsak ő, hanem még igen sok naiv ember hitelt adott a jófellepésű szélhámosnak.

Palestine Maritime Lloyd

(egyedüli hajójárat, mely palesztinai lógó alatt közlekedik Románia és Palesztina között. Rendszeres utas- és áruszállítás.)

A legközelebbi hajóindulások Constantából Haifába:

Har Carmel	1936 február 7-én	Har Carmel	1936 február 24-én
Har Zion	1936 február 16-án	Har Zion	1936 március 3-án

Jegyek kaphatók az

Uj Kelet utazási osztályánál

mint a Dr. A. Mibasham vezetése alatt álló

„Kedem” utazási iroda

erdélyi és bánáti vezérképviseleténél.

Teherszállítási ügyekben a

Lazar Bercovici Constanta

vezérigynökség szolgál felvilágosítással. Casuta Postala 65, Tel. 174. Táviratcim: Bercovici

Mezőgazdasági kibbucot Palesztinában a dolgozó zsidó süketnémák számára

Paneth Sámuel, a deji főrabbi fiának figyelemreméltó emlékirata

Cluj, február 7. Rendkívül érdekes emlékirat fekszik előttünk. Írója Paneth Sámuel, a deji főrabbi fia. Elvesztette hallóképességét és hosszú éveket töltött bécsi és budapesti intézetekben. Világot járt, rendkívül intelligens fiatal ember. Az emlékirat, amelyet az Uj Kelet szerkesztőségéhez is eljuttatott, elegáns német stílusban íródott és felépítésében is kitűnő munka.

Paneth Sámuel süketnéma bajtársaiért emel szót, rámutatva arra, hogy milyen igazságtalanság történik velük azáltal, hogy kirekesztik őket a palesztinai országépítés művéből, sőt lehetőséget sem nyújtanak nekik a palesztinai kivándorlásra, holott a világháború, az antiszemitizmus nyomása őket sújtja legjobban és az ő kétségbeesett helyzetük szorult leginkább segítségre.

Ha egészséges ember kényszerül elhagyni hazáját — írja Paneth Sámuel — politikai vagy más okokból, bárhol is kerül, valahogyan csak tud magán segíteni azáltal, hogy alkalmazkodik az új életviszonyokhoz, megtanulja új hazájának nyelvét, érintkezni tud környezetével, üzleteket tud kötni, s. b. Ez el szemben a süketnémák, akiknek tulajdonképpen munkát, képtelenek minderre és különösen a mai nagy munkanélküliség közepette a végző kétségbeesés örvényébe kell, hogy hulljanak. Nem rég alkalmam volt egy Németországban menekült zsidó süketnémmal beszélni, aki elmondta, mily rettető szenvedések között vergődnek a zsidó süketnémák a harmadik birodalomban. De nem különben a helyzetük más országokban sem egyszerű a munkanélküliség folytán, mely elsősorban tőlük vonja meg a kenyeret, másrészt a politikai állápotokért. Mi történjék hát ezekkel a szerencsétlenekkel? Hagyjuk, hogy a kommunizmus, vagy az asszimiláció áldozataivá legyenek?

Hogy még ma is teljes indolenciával kezelik nálunk a süketnémák kérdését, ez elsősorban abból a feltevésből ered, hogy a süketnéma nem alkalmas fizikai munkára és így alkalmatlan a palesztinai építőmunkára is. Ennek megdöntésére elegendő maga az a tény is, hogy a süketnémát már az iskolaévekben különböző szakmákra oktatják ki, vagyis kezdettől fogva munkássá nevelik. S hogy a süketnéma hasznos a szakmájában, az pusztán létharcának kemény voltából is következik, melytől éppen süketnémasága miatt kell kiállania és így természetesen, hogy felfokozott energiával és szorgalommal dolgozik.

Ezután a süketnémák különböző kategóriáival foglalkozik Paneth Sámuel és rámutatva nevelésük különböző fázisaira kiemeli, hogy éppen fogyatékoságuk miatt volnának igen hasznos elemek a süketnémák a palesztinai építőmunkának.

Kimutatja, hogy elsősorban autodidakta-k vannak a süketnémák között.

Több országban kitűnő művészek kerülnek ki sorukból. Példa rá D. Ambrossy, a híres ausztriai szobrász, Dumitru Loarda Romániában és még mások. Feltűnő azonban, hogy ebben a kategóriában igen kevés a zsidó. Ennek az az oka, hogy a zsidó süketnéma, ha rendelkezik is magasabb kvalifikációval, akkor sem kerülhet magasabb pozícióba, mert süketnémaságán kívül még hozzá zsidó is.

Paneth Sámuel ezután rámutat arra, hogy minden nép gondoskodik a maga süketnémáiról, intézeteket létesít és munkalehetőséget teremt számukra. Oroszországban például sok süketnéma tanul a tech-

nikumon, Jugoszláviában a süketnémák 80 százaléka mezőgazdaságban dolgozik, Porsorsország viszont külön telepítést létesített számukra. Csak a zsidó nép ne gon-

Keren Kajemeth miting Clujon

Hétfő este, február 3-án zajlott le a Keren Kajemeth cluji bizottságának rendezésében az a nagyszabású Keren Kajemeth miting, melyet a cluji KKL Bizottság dr. Neumann Oszkár részvételével rendezett meg az Unitárius Kollégium dísztermében. A miting azt a célt szolgálta, hogy közelebb vigye azokat a problémákat Cluj zsidóságához, melyek a cionista mozgalmat és a zsidó nemzeti alapot foglalkoztatják.

Szép számú közönség előtt Kertész Mártonné, a cluji KKL bizottság elnöke nyitotta meg a mitinget, meghatóan meleg szavakkal. A Keren Kajemeth két-felhér perselyek szerepét és jelentőségét esetenként, megkapó őszinteséggel és mélyen átértett szeretettel. A zsidók nagy része még nem fogadja elég szeretettel ezeket a perselyeket, holott mindegyik persely egy-egy téglaköve annak az országnak, melynek felépítése lehet egyetlen reménye a zsidó népnek. A zsidó ifjúság a zsidó ország pionírjainak beszél ezután, mint a zsidó nép jövőjének hordozójáról. Fogadják szívesen, kérte a hallgatóságot, azokat a zsidó leányokat és fiukat, akik mindent elkövetnek azért, hogy Erec Jisráél épülő országa minél több zsidót fogadhasson magába.

A lelkes szavakat a hallgatóság mély megindulással fogadta és meleg tapsokkal honorálta.

Dr. Marton Ernő főszervező emelkedett ezután szólásra, aki szociológiai igazságokból kiindulva azt a tényt fejtegette,

doskodják az ő süketnémáiról?

Paneth Sámuel ezután bibliai idézetekkel alátámasztva, nemzeti és szociális szempontból indokolja annak szükségességét, hogy a dolgozó süketnémák számára tegyék lehetővé a bevándorlást és a produktív kolonizációt Palesztinában. Javasolja, hogy a nemzeti földön és a nemzeti tőke eszközeivel mezőgazdasági kibbuc létesítsék a süketnémák számára. Az emlékirat megjelöli a gondolat megvalósításának gyakorlati útjait és eszközeit is.

Paneth Sámuel emlékiratára a magunk részéről is felhívjuk az illetékesek figyelmét.

hogy a zsidóság addig nem számíthat önálló nemzeti vagyonra, amíg nincsen megfelelő földterület birtokában, melyre ezt a nemzeti vagyont felépíthetné. Csodálatos és megdöbbentő kontraszt az, hogy amíg a zsidó nép nagyrésze a pénzforgalom irányításával foglalkozik mégis a zsidó a legszegényebb nép a világon. Statisztikákra hivatkozva bizonyítja, hogy még a legszegényebb népeknél is a nemzeti vagyon s emelvényekre elosztva lényegesen nagyobb, mint a zsidóknál.

Cluj zsidóságának a vendége dr. Neumann Oszkár a KKL Főiroda delegátusa tartja meg ezután magas röptű és a szónoki tehetség éles skáláján előadó beszédét. A zsidó nemzeti alapnak, a zsidó népre gyakorolt hatásáról és annak a szerepéről a zsidó jövő kialakulásában. A Keren Kajemeth Leisrael a zsidó országépítés alapján áll. Az egyetlen lehetőség arra, hogy azokat a kinövéseket, amelyeket az egyéni törekvések mindenkor maguk után vonnak, tompítsák, és fékeznek a nemzeti alapok munkája lehet. Erec Jisráél a zsidó nép egységes akarata és egységes munkája alapján kell épülni és ennek az egységes akaratnak a megnyilvánulása a Keren Kajemeth Leisrael. Dr. Neumann Oszkár nagyszabású és mindenre kiterjedő előadását a hallgatóság nagy tetszéssel fogadta és az előadót meleg ovációban részesítette. A miting meleg hangulatban a Hatikva és a Tehakna hangjai mellett ért véget.

SZÍNHÁZ-FILM

Az Énekes madár szereposztása

Gondos Eszter	Solymosán Magda	Kömény Ignácné	Károlyi Leona
Gondos Regina	Közegi Magit	Katolikus pap	Tóth Elek
Gondos Magdolna	Fényes Alice	I. vénasszony	Beness Ilona
Bakk Lukács	Wojtjiczky Elvira	II. vénasszony	Mikóssy Margit
Préda Máté	Balázs Samu	III. vénasszony	Czoppán Flóri
Kömény Mózsa	Tompa Sándor	A dobos	Csöka József
	Kovács György	Egy ember	Örvössy Géza
	Rajnai Sándor		

Falusi népek, énekesek.

Rendező: KÁDAR IMRE.

A darab kísérőzenéjét és kórusait Ránky György irta és Schreiber Alajos vezényli. — Az I. felvonás díszletét Kós Károly, a II. felvonás díszletét Fülöp Zoltán és Rudas Klára, a budapesti m. kir. Operaház díszlettervezői tervezték. — A technikai kiállítás Rajnai Sándor scenikai főnök műve.

HETI MŰSOR:

Szombat d. u. 4: Az Ur katonái. (Kovács György vendégfelléptével. Iskolai előadás, kizárólag a tanuló ifjúság részére.)
Este 9: Énekes madár. (Másodszor. Rendezés hérelt 22. sz.)
Vasárnap d. u. 3: Öngyűsége nem hajlandó. (Cicso helyárrakkal.) — D. u. 6: Marica grófnő. (Harmadszor.) — Este 9: Énekes madár. (Harmadszor.)
Vasárnap délután 6: Marica grófnő. (Harmadszor.)
Vasárnap este 9: Énekes madár. (Harmadszor.)

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szombaton, február 8-án: (S'biuban) Hoffmann meséi.
Vasárnap, február 9-én matiné: Pillangó-lisasszony. (Pia Iggyval.)
Hétfőn, február 10-én: Turandot.
Szerdán, február 12-én: Rigoletto.
Pénteken, február 14-én: A varázsfuvola.
Szombaton, február 15-én iskolai matiné: A

coziai leány.

Vasárnap, február 16-án este: Turandot.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, szombaton és holnap vasárnap: Abdul Hamid. Főszerepekben: Fritz Kortner, Nils Asther. Kelet hata-mas, vérengző zsarnokának kettős élete, háremeinek tiltakozásának elevenedik fel előttünk ebben a világssikerű slágerfilmben. Uj Journal. Délután 3 óráig előadáson hely-árok: Balkon 17+3 lej. földszint 20+3 lej. délután 5 óráig: Földszint 17+3 lej és 27+3 lej, balkon 22+3 lej.
Jón: A boldogság. Fősz.: Charles Boyer és Gaby Morley.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Két világfilm hét szattal: I. Halálra ítélve. Megh'ó dráma. Clark Gable, Myrna Loy, V. Powell. II. Noel Csurard vigjátéka filmen: Szesz'ves asszonyok. Norma Shearer, Robert Montgomery, Reginald Denny. Una Meikel. Helvárok: 9 és 13 lej. Kez-dete: 3, 6 és 9 órakor:

APRÓ HIRDETÉSEK

Házasságokat díszös ceremóniával, közve-tit a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda, Cluj, Regele Ferdinand 116.

Női és férfi fehérmémmivarrást, kelengye-készítést a legszebb kivitelben vállal özv. Berkovitsná, Str. Legiune Ardeleaná 5.

Jókarban levő írógép eladó. Cim a kiadó-ban.

Sorsjegyképviselők kerestetnek Erdély vá-rosaiban. „Economia” Colectura principala Loteriei de Stat, Cluj, Piața Unirii 23.

Egy különbejárható, csinosan burorozott, szép nagy szoba azonnalra kiadó. Ugyanott izletes kóser koszt kapható kihordásra is. Abonensek, átutazóknak kedvezmény. Mar-dula Izsákné, Reg. Ferd. 3. Cukrászda földt.

Két kézi szövőszék o'csón eladó. Cim a kiadóban.

Komoly, intelligens gyermektelen özvegy urinó, némi hozománnyal, férjhez menne 45—50 éves, vallásos, biztos egzisztenciájú ur-emberhez. „Hit, remény, szeretet” jeligére a kiadóba.

Urinó lakást, esetleg teljes ellátást kaphat url családnál, a helyároban, keres házban. „Kellemes otthon” jeligére a kiadóba.

Kozmetikai, fotócikek, laboratórium, gom-bok, ékszeres legolcsóbb beszerzési forrás D'Or.

Romadur sajt, felvágottak
Piata M. Viteazul 1.

Jókarban levő Dogolót megvételre keresek. Cim a kiadóban.

5000 lej jutalomban részesül, aki nyomra-vezet a sa-umarei Reg Carol uccai templom-ban elcsesztéit straimim holléte iránt, vagy visszajuttatja számomra. A jutalom átvehető az Uj Kelet sa-umarei fiókkádóhivatala veze-tőjénél. Fuchs Marcel, Satumare, Bul. Basara-bilor 18.

Sápi özö sokszorosított 70 cm nagyságut megvételre keresek. Cim a kiadóban.

Volt kereskedő, garanciaépes, keres utazói vagy bármilyen szerény á lást. Szives megkereséseket „Komoly” jeligére a kiadóba.

Gyárhelyiség 40 lóe.ös hajtóerővel előnyö-sen bérbadó. Ajánlatok „Gyárhelyiség” jel-igére a kiadóba.

Tisztviselő vagy egyedülálló urihölgy la-kást, esetleg teljes ellátást kaphat özvegy urisasszony katszobás teljes komfortos laká-sában. Cim a kiadóban.

Úgyes textilessegedé, utazáshoz alkalma-sat, gaanciával felveszek. Cim a kiadóban.
Jól bevezetett textil-konfekció, kötöttáru-üzlet cipőgyári lerakatta. bányaváros legfor-galmasabb ponján, betegség miatt, sürgősen átadó. Megkeresések „Biztos egzisztencia” jeligére a kiadóba kértnek.

Vastagságit ablichterrel kombinálva vagy magá a vastagsági gyalugépet megvételre keresek. Ajánlatok részletes leírással, ármeg-jelőéssel Gottlieb Francisc Gherla küldendők.

Egy bu orozatlan szoba különbejárattal azonnalra kiadó. Értekezni házfelügyelőnél P. Mihai Viteazul 39.

Fő jhez adnám 26 éves elvált leányomat izr. foga.voshoz, ki megyszékhelyen telepe-dése által fényes megélhetést talál. Be-rendezett urilakkással és hozománnyal rendel-kezik. Ajánlatokat „Fogorvos” jeligére a ki-adóba.

Keresek azonnalra önáló vallásos szakács-nót. Trei el Izidorné Alba-Iulia.

Urinó keres elegánsan burorozott szobát fű dőszobával vagy fű dőszobahaszánlattal, szigoruan orth. kóser ellátással. „Allandó lakó” jeligére kér választ a kiadóba.

Szép komplett, keveset használt sőtét tölgyfaebédő-berendezés o'csón eladó. Str. Biserica 3.

PHILIPS INGELEN STANDARD

ráo olcson kis CONSTR

— Egy repülőgép mas uccájára zuhant agyonsújtott. München ülése repülőgép össze A pilótáknak sikerit külni de az egyik re uccára zuhant és hárt tott, hártat pedig sul másik gép a külváros nem okozott.

— Egy amerikai vádolta meg az Alasz halászatokat. Washingto képviselő tegnap azza nak Alaszka vidékén hogy Japán javára ké hajó tartózkodik Ala közleében, amelyek partokat fényképezik repülőbázisok száma ban állana háboru ese tani, hogy élelmiszere mint ismeretes, a ja fogyasztanak.

— Ha fáj a feje bélizgalmat, gyomoré rongást vagy szivdobo előbb valódi „Ferenc Jé ez a gyomor és a be fejja, az epékiválasztá cserét megelőlnéki és a Az orvosok ajánlják.

— Honnan szerzett restiből jelenik: A Zo tescu.úgyben most azt tani, hogy szerzhette méget, amivel a gy Egyébként Ciuiley né tanács határozata elle

egyszemű gabona bízós hatása a

„Bixádi

amely a gyomor gyorregésé fajde mert basználata mindíg kellemesen átt. Clujj terajo Regele Ferdinand

— Tolvaj szolgálócluj rendő ség. Kovác nó tegnap este hét ó renőrségen 17 éves

Mariska ellen, aki dél kérezedett, hogy a v rolni egy ó.ára, de tért haza, szétnzett állapította, hogy az e lej hiányzik. A rendő mozás: a cselédeány hány óra mulva sike lányt, akit bekísértek vallotta, hogy tényleg Ezután házku atást ta 165 szám alatti lakás barátinője lakott és c ben megtaláltak 250 ugyanis a lány már é pénzt tulajdonosának lányt pedig átadták a

— Sörtüzet adtak a jet repülőgépre. Pá feltűnést kel a franci limi jelentés, amely három szovje orosz re eszt határszél fölött határszél fölött, majd letre. Később ugyanez repülte a határt, ekkó tették megjelenésük:ó ameyek elrendelték, le. A katonaság sor ú ameyek egy teljes ó mus-tó levegőterében ták a tüzelést. A tall moszkvai követé, hogy kormánynál a repülő kedése miatt.

A legszebb és legolcsóbb kázmunkát

Fisch Böskénél

szerezhető be
Cluj, Str. Gh. Batiu No. 16.

HIREK

PHILIPS
INGELEN
STANDARD

rádiót

olcson kis részletre
CONSTRUCTIO-nál

— Egy repülőgép München egyik forgalmas utcájára zuhant le és három járókelőt agyonhajtott. Münchenből jelentik: Két együléses repülőgép összeütközött a város felett. A pilótáknak sikerült ejtőernyővel megmenekülni de az egyik repülőgép egy forgalmas utcára zuhant és három járókelőt agyonhajtott, hármat pedig súlyosan megsebesített. A másik gép a külvárosban zuhant le, károkat nem okozott.

— Egy amerikai képviselő kémkedéssel vádolta meg az Alaszka környékén élő japán halászsokat. Washingtonból jelentik: Sirovich képviselő tegnap azzal vádolta meg Japánban Alaszka vidékén tartózkodó képviselőt, hogy Japán javára kémkedik. Számos japán hajó tartózkodik Alaszka felszigetei partjai közelében, amelyek halászás ürügye alatt a partokat fényképezik és helyeket keresnek repülőbázisok számára. Japánnak szándékában állana háború esetén Alaszka meghódítani, hogy élelmiszerellátását biztosítsa, mert mint ismeretes, a japánok elsősorban halat fogyasztanak.

— Ha fáj a feje és szűl, ha teltség, bőlizgalmat, gyomorégést, vértudulást, szorongást vagy szívdobogást érez, igyék minél előbb valót „Ferenc József” keserűvizet, mert ez a gyomor- és a belek működését előmozdítja, az epelválasztást fokozza, az anyagcserét megélelteti és a vérkeringést felfrissíti. Az orvosok ajánlják.

— Honnan szerzett mérget Ciulley? Bucurestiből jelentik: A Zoile szerint a Tita Cristescu-ügyben most azt igyekeznek megállapítani, hogy szerezte be Ciulley mérnök a mérget, amivel a gyilkosságot elkövette. Egyébent Ciulley nem fellebbezett a vádtanács határozata ellen.

Figyelem! A gyomor, a belek, a vesék, a hólyagok megbetegedéseinek szorosan biztos hatása a

„Bixadi viz”

amely a gyomor, a belek, a vesék, a hólyagok és a húgyutak betegségei ellen a legjobb és legbiztonságosabb szer. Biztonságos és mindig kellemes hat. Kapható mindenütt. Cluj-i lerakás: Vitrinára Rt. Calea Regele Ferdinand 5.

— Tolvaj szolgálóleányt tartóztatott le a cluj-i rendőrség. Kovács Veronika piaci árus. nő tegnap este hét órakor feljelentést tett a rendőrségen 17 éves cselédeányára, Pásztor Mariska ellen, aki délután három órakor elkövetkezett, hogy a városba menjen bevásárolni egy órára, de mikor hat órakor sem tért haza, szétnézett a lakásában és megállapította, hogy az egyik szekrényből 4000 lej hiányzik. A rendőrség beindította a nyomozást: a cselédeány kézrekerítésére és néhány óra múlva sikerült is letartóztatni a lányt, akit bekísértek a rendőrségre, ahol bevallotta, hogy tényleg ő lopta el a pénzt. Ezután házkutatást tartottak Str. Maramures 165 szám alatti lakáson, ahol a lánynak egy barátja lakott és ott egy csizma béléseben megtaláltak 2500 lejt, a többi pénzt ugyanis a lány már elköltötte. A megkerült pénzt tulajdonosának szolgáltatták vissza, a lányt pedig átadták az ügyészségnek.

— Sortűzet adtak az eszt katonák a szovjet repülőgépekre. Párizsból jelentik: Elénk feltűnt kel a francia fővárosban az a tallini jelentés, amely sze.int tegnap délelőtt három szovjet orosz repülőgép jelent meg az eszt határszél fölött, órákat keringett egy határszél fölött, majd visszatért orosz területre. Később ugyanez a három gép újból felrepült a határt, ekkor azonban már értesítették megjelenésükről az eszt hatóságokat, amelyek elrendelték, hogy a gépeket löjje le. A katonaság sor-üzlet fogadta a gépeket, amelyek egy teljes óráig keringtek a Pymus-tó levegőterében és ugyancsak viszonzták a tüzelést. A tallini kormány utasította moszkvai követét, hogy tiltakozzék a szovjet kormánytól a repülőgépek sajnálatos viselkedése miatt.

— Rövid hírek mindenné. A Maritza folyó kiáradt és nagy területet elöntött Filippopol környékén. Több mint 150 ház került víz alá. Egyes helyeken 2 méter magas az ár. Filippopoi mélyenfekvő negyedeibe behatolt a víz. — Gibraltár és Las Palmas között lezuhant a tengerbe egy angol repülőgép, amely a Furious angol anyahajóhoz tartozott. A pilóta meghalt. — Az exeteri törvényszék 5 évi börtönrre ítélte a Hardin-házaspárt, akiket szélhámosság miatt állítottak bíróság elé. Hardin Olga egy orosz nagyhercegnő szerepében, mint a Romanovok utolsó leszármazottja nagyjösszegű pénzeket csal ki. — Cavadonga gróf, volt asturiai herceg, a volt spanyol király fia, haldoklik.

— Halálba került a Kuria ítélete Dréhr Imre volt magyar államtitkár. Budapestről jelentik: Tegnapi számunkban jelentettük, hogy a magyar Kuria Dréhr Imre, volt magyar államtitkárnak a törvényszék által kimért büntetését három és fél évi fegyházra emelte fel. Dréhr a tárgyaláson nem volt jelen, csupán védője, Gáll Jenő ügyvéd. A tárgyalás tartama alatt Dréhr Imre elment elhunyt minisztere, Vass József sírjához, ahol hosszabb ideig imádkozott. Ezután hazatért Pasa-réti villájába, ahol már várta védője, aki közölte, hogy a Kuria büntetését három és fél évi fegyházra emelte fel. Mikor Dréhr meghallotta a levest hírt, a kétségbeeséstől remegve így szólt. — Rajtam már csak a halál segíthet. — Védője megkísérelte vizsgálni, le a hir annyira megrendítette, hogy néhány perc múlva elvesztette eszméletét és légtelenül esett össze. Orvosokat hívtak segítségül, de azok már nem tudak segíteni rajta. Délután négy órakor meghalt. A rendőrség elrendelte holttestének orvos-rendőri felboncolását, mert az a gyanu merült fel, hogy megmérgezte magát.

— A Paul Ehrlich Orvostud. Egyesület folyó hó 6-án tartotta 88-ik tudományos gyűlését. Dr. Goldberger Ede, egyesületi elnök, az ülés napirendje előtt kegyeletes szavakkal emlékezett meg a napokban elhunyt dr. Brody Andorról, akiben az egyesület és az orvostársadalom értékes tagját, az áldozatkész és jellemes emebert gyászolja. Köszönetet mond egyben mindazon orvoskollégáknak, akik éjt-nappalt áldoztak fel, hogy feltartóztassák a katasztrófális vég bekövetkezését. A kegyeletes megemlékezés jeléül a jelenlevők néma felállással adóztak az elhunyt kollega emlékének. Ezután dr. Siern Vilmos tartotta meg előadását „A szexuális hormonok a legújabb kutatások tükrében” címén. Nagyszámú hallgatóság jelenlétében ismertette azokat az eredményeket, amelyeket az utolsó 10 év alatt a tudomány kutatása a szexuális hormonok megismerése, felfedezése, izolálása és előállítására terén elért. Nemesak az egyes hormonokat sikerült felfedezni, hanem pontos kémiai összetételük, sőt laboratóriumi előállításuk is ugyiszólván teljesen megoldott dolog. Vonatkozik ez elsősorban a női szexuális hormonokra, míg a férfi szexuális hormon előállítását illetően még folynak a további kutatások. A három szexuális hormont a Folliculin, Progesterin (női) és az Androkinin (férfi) és az ezekből álló szabályozó hormon, a Prolan. A tárgyra vonatkozó igen érdekes vetített képekben szemléletesen mutatja be az állatokon végzett kísérleteket és a hormonok hatásának vizsgálati módját.

— Iunian vasárnap fasisztaellenes beszédet fog tartani. Bucurestiből jelentik: Gigore Iunian, az agrárpárt elnöke vasárnap a Tomis-teremben tartott gyűlésen politikai nyilatkozatot fog tenni kapcsolatban a népprontal és a szélsőséges áramlatokkal.

Ma, szombaton és holnap, vasárnap Clujon először a ROYAL-mozgóban:

ABDUL HAMID (A vörös szultán)

Fősz.: FRITZ KORTNER, NILS ASTHER. Kelet hatalmas, vérengző zsarnokának kettős fel előttünk ebben a világsikerű slágerfilmben. Uj journal. Vasárnap d. e. 11.00: is vetítődik ez a film. Uj leszállított helyárak: Déután 3 órakor: Balkon 17+3 lej. Földszint 20+3 lej. Déután 5 óratól: Földszint 17+3 és 27+3 lej. Balkon: 22+3 lej. Jón: A BOLDOGSAG. Henry Bernstein világ híri szindarabja filmen. Főszerepekben: CHARLES BOYER és GABY MORLEY.

— Hagyibbor Kfar Maklubi teadélutánja a Vivóklubban. F. hó 9-én, vasárnap délután 5 óráig kezdettel rendezi a Hagyibbor Kfar Maklubi tea-délutánját. Ezeknek a téáknak a s.kere már összenőtt a cluj-i zsidó ifjúsággal és bizonyára ezuttal is mindenki kitűnően fogja érezni magát.

— Eljegyzés. Bergfeld Izso, Cluj, eljegyezve Mendelsohn Steff, Sânpetu de Câmpie. Minden külön értesítés helyett.

— Nagy botrány a belgrádi parlamentben a kormány lezavazása miatt. Belgrádból jelentik: A belgrádi képviselőházban tegnap viharos jelenetek folytak le, sőt egy pillanatban majdnem általános verekedésre került a sor. A verekedés rendezőt a higgadtabb elemek csak nagynehezen tudták lecsendesíteni. Az izgalom oka az volt, hogy a képviselőház pénzügyi bizottsága a költségvetési javaslat tárgyalásával kapcsolatban váratlanul lezavazta a kormányt. A lezavazás csupán egy szavazattöbbséggel történt és ez a szavazatot a bizottság elnöke, Dumirievics, kormánypárti képviselő adta, akit a kormánypárt, mint különös bizalmi emberét küldte ki a pénzügyi bizottságra. Mikor Dumirievics a skupesna ülésen fölolvasta a bizottság határozatát, az annyira fölizzgatta a kormánypárti képviselőket egy részét, hogy többen hozzárohantak s inzultálni akarták. Ennek következtében rendkívül heves jelenetekre került a sor, aminek csak az ülés felfüggesztése vetett véget.

— Dr. Neumann Oszkár Oradean. Dr. Neumann Oszkár kellő fogadtatására Oradea városi minden előkészületek megtették. F. hó 8-án szombat d. u. a Palaeo-bar helyiségében rendezendő tea a WIZO asszonyoknak fog egy előadást tartani, másnap, vasárnap d. e. 11 órakor a városban Nürnberg, Luzern, Jeruzsálem a mérlegen címmel, vasárnap d. u. a WIZO helyiségében (Str. Nicolae Jorga 19.) az ifjúságnak, a zsidó ifjúság helyzetéről.

— Ötszáz ember fagyott meg az amerikai fagyhullámban. Newyorkból jelentik: A fagyhullám már harmadik hete tart. Január elsjeje óta az Egyesült Államokban majdnem 500 ember fagyott meg, köztük 60 az utolsó három napban. A vasuti közlekedés zavarkat szenved, több vonat a hóterhelés miatt elhagyódott. Egyes helyeken a hóterhelés eléri a 7½ métert. Theeriverfásiban (Minnesota állam) —41 Celsius fokot mértek.

— Gyengélkedés idején, különösen, ha a rosszullétet szorulás vagy keresztfájás fokozza, az enyhe és igen kellemes természetes „Ferenc József” keserűvizet mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő emésztést szerez. Az orvosok ajánlják.

— Általános jellegű öltő nyomdászsztrájk Varsóban. Varsóból jelentik: Ma igen kevés lap jelent meg a lengyel fővárosban, mert a nyomdász munkások tegnap este sztrájkba léptek, amely ma általános jellegű fogóiteni.

Megjelent

februári száma a már eddig megszokott változatos és gazdag tartalommal, mely rövid idő alatt nélkülözhetetlenné tette a kitűnően szerkesztett folyóiratot a magyar olvasóközönség számára. A folyóirat, mely tizedikében is kapható, megrendelhető a kiadóhivatalban Cluj, Calea Reg. Ferdinand 56. Telefon: 972. Előfizetési ár egy évre 110 lej.

— Irodalmi törvényszék Baia-Maren. A WIZO és Young-Wizo baia-mareli csoportja, a cluj-i Dor-Chadas közreműködésével, jól-sikerült irodalmi törvényszéket rendezett, mely Lion Feuchtwangen „Oppenheim Testvérek” című regénye felett ítékezett. A törvényszék elnöke dr. Barna Samu, míg tagjai Boros Pálné, Weiss Sándorné, Sándor Arnold, dr. Sarudi Farkas, dr. Goldstein Márton és dr. Herskovits Farkas voltak. A vádló tisztét dr. Hermann Lajos (Dor Chadas, Cluj), a védő szerepét dr. Fendrich Ernő (Dor Chadas, Cluj) látták el. Dr. Barna nagyhatású elnöki megnyitó beszéde után, dr. Sarudi Farkas ismertette a könyvet, olyan objektív és részletekkel, hogy azok is véleményét alkothattak a könyvről, akiknek nem volt alkalmuk azt elolvasni. A könyv ismertetése után dr. Hermann Lajos közzavádó mondatára a vádbeszédét és bár a legnehezebb szerep jutott számára, mégis nagy felkészültséggel és alaposan építette fel a vádat, melyet temperamentumának megfelelő hevességgel tárt a törvényszék elé. Ezután dr. Fendrich Ernő védőbeszéde következett, aki ugyanolyan felkészültséggel és alaposággal döntötte meg a vád pontjait, amiben kiváló szónoki képessége is nagy segítségére volt. A közönség köréből sokan felszólaltak, nagyjobb rész a védelem mellett. A vád mellett szólaltak fel dr. Kertész, Weiss Ferenc, míg a védelem mellett Deutsch Béla, Nussbacher, Löwinger stb. A törvényszék tagjai közül dr. Sarudi és dr. Herskovits szólaltak fel a védelem mellett, miután a törvényszék az író és regényét egyhanguan felmentette, míg a regény alakjait elítélte. A szép estét, a Noár Háconi körútsának lelkes éneke zárta be. (W. M.)

— Házasság. Glasen Ilonka és Löwy Leopold, Cluj, f. hó 9-én, vasárnap d. u. fél 3 órakor tartják esküvőjüket a Paris uccai nagyszempionban, melyen rokonait, jóbarátait és ismerőseiket szívesen látják.

— Megjelent az Uj Eriely februári száma. Győri Illés István népszerű folyóiratának februári száma most jelent meg, igen gazdag tartalommal. Szánó György, Fekete Tivadar, Silbermann Jenő, Kázméry Kázmér, Mihályfi Jenő és Győri Illés István írásaik egytől-egyik a szenzáció erejével hatnak. Ki kell emelnünk a Görögök a görögülzen, Szentöl-szembe Kemál pasával, Magyar író darabja Avram Jancuról, Ami a harapfogón belül. A válság válsajván. Fotomontázs a pesti éjszakából c. cikketek, amit a lap többi cikkei és népszerű állandó rovatai szerencsésen egészítenek ki. Igen szenzációs Marmorstein Adolf legújabb levele is az aktuális politikai eseményekről. Egy szám ára 20.— lej. Kérjünk mutatványszámot a lap kiadóhivatalától. (Cluj, Str. Oct. Goga 13.)

S. A. de Autobuse MERA & Comp

Értesítés

A t. utazóközönség szives tudomására hozzuk, hogy a mai nappal kezdődő rendszeres gyorsjáratu autóközeledést indítottunk

Arad—Timisoara—Lugoj között

(Recason át)

Autobuszok menetrendje

I	II	III	IV	V	VI	I	II	III	IV	V	VI	
6 ⁰⁰	7 ⁰⁰	9 ⁰⁰	13	15 ³⁰	19 ⁰⁰	p.	8 ²⁰	9 ³⁰	12 ²⁰	14 ²⁰	17 ³⁰	20 ²⁰
7 ²⁰	8 ²⁰	10 ²⁰	14 ²⁰	16 ³⁰	20 ²⁰	s.	7 ⁰⁰	8 ¹⁰	11 ⁰⁰	13 ⁰⁰	16 ¹⁰	19 ⁰⁰
7 ³⁰	—	—	—	17 ⁰⁰	—	p.	—	8 ⁰⁰	—	—	16 ⁰⁰	—
9 ³⁰	—	—	—	19 ⁰⁰	—	s.	—	6 ⁰⁰	—	—	14 ⁰⁰	—

Kényelmes és télen fűtött autobuszok pontos és feltétlen üzembiztos közlekedés. — Mérsékelt viteldij, kedvezményes menettérti jegyek.

S. A. AUTOBUSE MERA & COMP, CLUJ
Filia Arad.
Birou si garaj Cassa de Bieta
Str. Col. Paulian 10-12. Octog. Bul. R. Maria
Telefon 4-27. Telefon 99.

ÉRTEŚITÉS.

Értesítjük a n. é. utazó közönséget, hogy a mai nappal Menetjegyirodánkat a Bul. Regina Marian levő Ocogion helyiségben (Andrényi oldalon) megnyitottuk.

Rendelkezésre áll a t. utazó közönségnek, jegy előreváltás, helyszerezválás és minden, az autóbusz járatainkkal összefüggő felvilágosítások és információadás céljából. Autobuszaink számozott ülésekkel vannak ellátva. Nincs tolongás. Mindenkinek biztosítva a számozott helye. Kényelmes utazás. Pontos, feltétlen üzembiztos közlekedés. Kedvezményes menettérti jegyek.

UJ KELET Legújabb hírek

De Bono tábornok a fasiszta nagytanács ülésén kijelentette, hogy az abessziniai háborúnak nincs esélye a sikerre

Ugy az északi, mint a déli fronton döntő csapásra készülnek az olaszok. Nincs jelenteni való a frontokon

Mussolini már nagyon szeretné, ha megindulnának a békéltető tárgyalások

London, február 7. (Rador.) Az Evening News rámutat arra, hogy az olaszok által Neghelliben épített repülőter nagyon megkönnyíti a kirándulókat Addis-Abeba felé. A mindkét fronton levő általános helyzet módot nyújt az olaszoknak döntő összecsapásra, amit egyik pillanatról a másikra várnak.

Londoni jelentés szerint Chertok amerikai pénzügyi vállalkozó tegnap közölte az abesszin követséggel, hogy abban a helyzetben van, hogy 1 millió fontos kölcsönt nyújtana Abessziniának az ottani talaj gazdaságainak kitermelési koncessziójáért cserében.

Genfi hivatalos jelentés arról számol be, hogy az angol kormány hivatalosan közölte a Népszövetséggel, hogy egyetlen angol gyár sem szállított Abessziniának dum-dum golyókat háborus célzattal. 1933 és 1934 évben csak 3000 dum-dum golyót szállítottak Abessziniának, de 1935-ben egyet sem.

Róma, február 7. (Rador.) Megcáfolják azt a hírt, hogy Badoglio marsall rövidesen visszatérne Olaszországba. Egyidejű római jelentés szerint Rómában mély benyomást keltett Tito Schipa, a világhírű lírai tenorénekes ajándéka, amit a Scala színházban a Lucia di Lammermoor második felvonása után adott át a hatóságok egyik képviselőjének. Schipa emlékére és tárgyait nyújtotta át 6 kilogram súlyban, hogy a haza érdekeit szolgálja.

A fasiszta nagytanács ülésének szenzációs részletei

Bucuresti, február 7. A Lupta érdekes részleteket közöl a fasiszta nagytanács legutóbbi üléséről. Többek között — írja a lap — a Duce rámutat arra, hogy miben áll az abessziniai háború további haditervezete.

Ezután de Bono tábornok emelkedett szószékre és állítólag kijelentette, hogy a Mussolini által Abessziniában folytatott háborúnak nincs esélye a sikerre.

Grandi londoni olasz követ az angol fővárosban szerzett benyomásairól számolt be és az angol államférfiak véleményéről a helyzetet illetően.

Egyébként római jóltesült körökben tudni vélik, hogy Grandi Londonba való visszatérése után meg fogja kísérelni a békét tárgyalások újrafelvételét. Hír szerint már a Duce is szeretné, ha az olasz-abesszin viszály elsimítását célzó tárgyalások hamarosan megindulnának.

A fasiszta nagytanács ülésének tartama alatt a Venezia palota előtt hatalmas tömeg

Tér és forma

Építőművészeti havilap. Remek ház., lakás., bútortervek, képek, eszmék, modern kivitelek, szakcikkek, stb. — Évi előzetes 1122.— lej. Egyes szám Lei 132.— Korábbi mutavány-szám 80 lej.

Lepage Cluj
Jegyzék ingyen

gyült össze. A Lupta szerint adott pillanatban vaiaki elküldte magát: „Le a háborúval!” Az illető: letartóztaták.

Róma, febr. 7. (Rador.) A Stefani dics. buti értesítése szerint a dics. dics. ambulanca anyagraktárában egy erős rádióleadó-

állomás van elrejtve és a kórház közvetlen szomszédságában egy légielhárító ágyú van elhelyezve.

A mai hivatalos olasz hadszíntéri jelentés szerint sem az eritreai, sem a szomáli fronton jelentősen nem történt.

Hivatalos jelentés szerint Mehedinti megyében rend van

Bucuresti, február 7. Az igazságügyminisztérium megbízta a craiovai tábla főügyészt, vezessen be vizsgálatot a mehedinti megyei incidensekkel kapcsolatban, mert a minisztérium arról értesült, hogy az incidensek kivizsgálásában a turnusevereni hatóságok törvénytelenül jártak el.

Egyébként a választási hadjárat javában tombol. Goga két hete a megyében tartózkodik és csak a választások lezajlása után távozik onnan. Ma Turnu-Severinbe utazik Gh. Cuza is. A nemzeti keresztény pártiak azt állítják, hogy a választáson legalább 6000 szá-

vazattal többet fognak kapni, mint a nemzetpártiak, akik a maguk részéről olyan ki-jelentéseket tesznek, hogy a főlény az övék. Lupu dr a helyszínen van és odautazik vasárnap Mihailache is.

A lapok által közölt hírekkel ellentétben a belügyminisztérium úgy értesült, hogy Mehedinti megyében rend van. Severinben jelenleg Goga és Tilica Ioanid tartózkodik 4 nemzeti keresztény párti kíséretében, továbbá Radulescu, Mehedinti nemzetpárti 48 hivatalos kortessel együtt.

141 ezer lejt loptak el egy cluji autószerelő műhely tulajdonosától

Ismeretlen tettesek kulccsal kinyitották az iroda ajtaját és az ottlévő iróasztal fiókját és elvitték a pénz tartalmazó vaskazettát

Cluj, február 7. (Az Uj Kelet tud.) Nagyszabású bűnügyben indított be nyomozást ma a cluji rendőrség bünyügyi osztálya.

Csütörtök este kilenc órakor izgatott ember állított be a rendőrségre, ahol elmondotta, hogy rövid idővel ezelőtt 141 ezer lejt loptak el irodájából. A feljelentő Nemes János, Cal. Reg. Carol 151 szám alatti lakos, autószerelő üzem tulajdonosa délután 4 órakor távozott el műhelyéből a lakására. A műhelyben három autószerelő segéd tartózkodott és egy segédmunkás. A segédek délután öt órakor távoztak el a műhelyből. A segédmunkás, aki egyúttal szolgai teendőket látott el az irodában pedig ott maradt későbbig és a munkások eltávozása után bezárta mindkét kapuját a műhely udvarának. 7 óra tájban pedig gazdája által rábízott számlákkal a városba ment pénz inkasszálni.

Röviddel kilenc előtt érkezett haza a szolga, az irodába ment, amelynek diványa neki egyúttal hálólhelyül is szolgált, kulccsal kinyitotta az iroda ajtaját, belépett és akkor észrevette, hogy az iroda iróasztalának egyik fiókjá, melyben Nemes pénzes vaskazettáját tartja, nyitva van, a kazetta pedig hiányzik.

A szolga azonnal gazdájának közelben fekvő lakására szaladt és értesítette az esetről. Elmondotta, hogy belépéskor a ka-ettás fiókot nyitva találta, az alatt levő fiókot pedig csak félig becsukva és onnan egy aktatáska látszott ki. A szolga mindent rendbetett előbb, illetve becsukta a fiókokat és csak aztán jelentette Nemesnek a dolgot.

A rendőrségről azonnal kiszállott a helyszínre Danila Muresan komiszár, a szolgál-

latos rendőrtiszt, aki legelőször is a következőket állapította meg:

Az irodából csak olyan egyén vihette el a vaskazettát, aki elsőrendűen ismeri a helyet. Az iroda ajtaját, melyet a szolga elmentek előtt bezárt, valaki saját kulcsával kinyitotta, utána pedig megint bezárta. A fiókot melyben a kazetta állott ugyancsak saját kulcsával nyitotta ki. amit a gazda egy másik fiókból nyitott ki. Nagy István, Nemes szolgája, akiben a gazdája teljesen megbizott, miután évek óta teljesített nála szolgálatot, ismerte a legjobban a gazdán kívül az irodát és ő tudta leggyedül hol állanak a kulcsok.

Közelebbi nyomokat a rendőrtiszt nem tudott találni, miután Nagy István bezárta a fiókokat, amik nyitva állottak és amennyiben ujjlenyomatok lettek volna ott, azokat minden valószínűség szerint — véletlenül — letörölte.

A szolga, akit ahelyszínen rögtön kihallgattak, azt vallotta, hogy este 7 óra előtt ment el inkasszálni a városba és megnevezte azokat a cégeket is, ahol pénzért volt. Így többek között bizonyítani tudta, hogy pont hét órakor az új Ipar-kamara épületében levő Automobilia cégnél járt, ahol 840 lejt vett fel.

Nagy István még az esti órákban felvitték a rendőrségre, ahol őrizetbe vették és erőlyesen hozzáfogtak a kihallgatásához. A szolga tagadja, hogy bármilyen része volna a bűncselekményben.

A délelőtti órákban a rendőrségre idézték a műhely három szerelősegédjét is, akiket szintén kihallgatásnak vetettek alá.

A rendőrség teljes apparátus-sal folytatja tovább a nyomozást a bűntény tettesének kiderítésére és reméli, hogy ez rövidesen sikerrel fog járni.

Rüzsdi Arras szenzációs nyilatkozata

(Elsődali cikkünk folytatása)

gária, amelyhez tradicionális szimpátia kö-telkei fűzik, csatlakozna a szláv testvé-államokhoz. Hódza rámutatott arra, hogy Schuschnigg kancellárt megígátogaja Béca-ben és hogy a diplomáciai tevékenység fon-tos kezdeményezésére enged következtetni, amire vonatkozólag a k'stantant vezetőinek megbeszélést kell tartaniok. Titulescu, Stojadinovics és én egyikünkkel talán találkozni fogunk.

Párizs, február 7. (Rador.) A mai minisz-tertanács Flandin külügyminiszter beszám-olót tart a diplomáciai tárgyalásokról és a nemzetközi politikai helyzetéről.

Rüzsdi Arras szenzációs nyilatkozata

Párizs, február 7. (Rador.) Rüzsdi Arras, török külügyminiszter nyilatkozott a Figaro-nak és többek között ezeket mondotta: „A mi szerepünk: megkísérelni az Európa béké-jét kompromittáló beégek gyógyítását. Eh-hez ügyességre, türelemre és diszkrációra van szükség. A cél eléréséhez szükséges eszköz az egyetemes biztonság létrehozása a fenye-gettet államok között, hogy olyan blokk ala-kuljon, amely elég erős azon nemzetek elked-veltetésére, amelyek a békeszerető népek megtámadására gondolnának. Igaztalanul beszéltek rosszat a Népszövetségről. A genfi intézmény hasznos, mert alkalmazkodó szerv, amely nem hoz elhamarkodott határozato-kat és amely lehetővé teszi, hogy a felmerül-ő vitás kérdéseket nyugodt tanulmányozás tárgyává tegyék. A szankciókat nem hozták meg örömmel, de mégis azt hiszem, hogy a konfliktus kiterjedésének elkerülése a közös erőfeszítés eredménye — és időkérdés.

Belgrád, február 7. (Rador.) A Politika című lap párizsi levelezőjének tollából cikket közöl S'arhemberg hercegnék a francia fővárosban való tartózkodásáról. A lap tudósítója megállapítja, hogy a herceg a leg-jobb benyomást keltette Párizsba érkezése után tett kijelentésével a Habsburgok res-taurációját illetően. Mikor azonban Habsburg Ottó herceg az osztrák legitimisták vezére, Wleznar báró kíséretében Párizsba érkezett, S'arhemberg megcáfolta egy nappal azelőtt tett nyilatkozatát. A lap megállapítja, hogy ez alkalommal ismét meg lehetett győződni Ausztria kétszínű politikájáról a Habsburgok restaurációját illetően.

Párizs, február 7. (Rador.) Károly király valószínűleg ma távozik el a francia főváros-ból és két napra Nogent-le-Rotrou-i birtokára megy.

Elkészült a sajtótörvény

Bucuresti, február 7. A sajtótörvény ja-vaslatot Pop Valer igazságügyminiszter elkészítette és azt a minisztertanács elé terjeszti megvitatás végett, majd a sajtó-szervezetekhez küldik meg a tervezet ta-nulmányozására. Ezáltal az új törvény az összes illetékes tényezők hozzájárulásával fog rendelkezni.

Petróleummal fizeti ki Románia a franciaországi hadianyag-rendeléseket

Párizs, február 7. Vic'or Antonescu pénz-ügyminiszter interjú alott a l'Information című párizsi lapnak, amelyben kijelent, hogy elégedett a francia-román fizetési egyezmény megkötésének módjával. Fran-ciaország petróleumot fog vásárolni Romá-niában és így Románia kifizetheti eszté-endő hadianyag rendeléseit. Románia azo-ban más termékeket is fog vásárolni, jelen-tette ki a pénzügyminiszter. A gabona el-adásából származó összegeket viszont szel-vényenként és kereskedelmi adósságaink kifize-tésére fogjuk fordítani.

Legújabb párizsi hírek szerint a román-francia fizetési egyezményt ma írják alá.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 8-61.

CENZURAT

postala
Lapjait in num.
No. 224718/928.
18. Telefon: 8-61.
Havonta 110, neg-
évre 600, egészévr-
Érdre: Fr-
Cikkek
KÉLET
Készítők és
Közvetítők
Közvetítők

Az elmaradt

Soha még annyira teljes demokratikus mint ma és bármennyire is, hogy a nation szakadárjainak távo-ni imponáló szlele-észetünk olyan tün-musban, melyek román demokrácia

Hogy az ország pártjának beisó ellen-módon robbanjának sorsdöntő jelentőség-vai nagygyűlést kell és Maniu taktikai miessetre sem haszn-tának.

Ma, amikor az a olyan erőteljes kor-súl, misem könnyebb-élti hasonló tünetek rácia gyengeségét.

Holott nem a rom-ge, hanem többnyire golpható ambíciók tul-ilyen kompromittál-ók a demokrácia go-mében.

Ha a nationai társ-gesen, mint ahogy e lép fel a diktatórikus-kei szemben, lehet es-ország demokrácia-biztos kezekbe van le-

Tudomány a Harmadik B

Klagges, braunsch-Technische Hochschule szedelt mondt. Ebb-talolt arra, hogy „a romeszei endei urak a-alapítatlan az a vad, mus gyűlölné a tudó-nemzeti szocializmus-gója a tudományt a tudósok előtt, mert olyan magasra fejles-lyenne meg nem volt.

Majdnem ezzel egy-sche Wochenschrift sz-Néme.országban a h-gas fokot ért el. 18-lomban körülbelül-többsen, mint az elő-megdöböntő ténynek a magyarázatát.

Felűnő, hogy a J-dical Association, a dományos folyóirat meg-jósította ennek be-Az irta ez a tudó-Néme.országban egy-tárgyalagos tudomán-közös és ezért ennek is ki kell hatnia.

Főképpen az a kö-az elfogultatlan szemé-Birodalomban fektel az ugynevezett „Schu-val az egyetemen tanít

Streicher, a legvére-vezér, ezer és ezer be-a népet arról, hogy e-a megalapítói tulajd-zsidóbarát voltak.

ring, Koch s a többi t-letet és a szürumteráp-volt fajszta. Az ig-hatnak ilyen szemita-s ezért vissza kell tér-módra. Fível és víz-tani, nem pedig labo-termekben. Nem let-agitációnak a számlá-före rugó halálózási s-ime: így fest a tén-tiszta“ Németországbe

Azaz: van egy tudó-virágzik a Harmadik. A butaság és a bu-propaganda tudomány. A busaság és tudó-ság tudománya nem. Legalább is a mai. Erős lélektani tudó-domány a butaság tud